

74

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI

ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE

TEATAJA

10. veebruar 1989

Nr. 6 (884)

24. aastakäik

SISUKORD

II

74. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse», «Tarbekaubahangete põhimääruse» ja «Ekspordi- ja impordioperatsioonide korral lepingusuhete reguleerimise põhitõingimuste» kohta.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

74 «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse», «Tarbekaubahangete põhimääruse» ja «Ekspordi- ja impordioperatsioonide korral lepingusuhete reguleerimise põhitingimuste» kohta

Utumisprotsessi arendamise ja süvendamise õigusliku reguleerimise edasiseks täiustamiseks materiaal-tehnilise varustamise ning ekspordi- ja impordioperatsioonide valdkonnas ning vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 25. juuli 1988. a. määrusele nr. 888 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV ministriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel võtta teadmiseks ja juhendamiseks, et NSV Liidu Ministrite Nõukogu 25. juuli 1988. a. määrusega nr. 888:

1) kinnitati juurdelisatud «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimäärus», «Tarbekaubahangete põhimäärus» ja «Ekspordi- ja impordioperatsioonide korral lepingusuhete reguleerimise põhitingimused»;

2) tehti NSV Liidu Riiklikule Arbitraažile ülesandeks anda (koos NSVL Varustuskomiteega) selgitusi «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse» ja «Tarbekaubahangete põhimääruse» kohaldamise korra kohta, samuti (koos NSVL Varustuskomitee ja NSVL Välismaajandussidemete Ministriumiga) nimetatud põhimääruste kohaldamise korra kohta ekspordi- ja impordioperatsioonidealastes lepingusuhetes;

3) kehtestati, et tellimiskäsundid kauba ekspordiks hankimiseks ja käsundid kauba importimiseks, mis on välja antud enne 1. augustit 1988. a., kehtivad kuni nende täieliku täitmiseni;

4) nimetatud määrus jõustus 1. augustist 1988. a.

2. Eesti NSV ministriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel tagada kontroll alluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt lepingute õigeaegse ning õige sõlmimise ja täitmise üle.

3. Vabariiklikul isemajandaval väliskaubanduskoondisel «Estimpeks» ja Eesti NSV Riiklikul Arbitraažil analüüsida ENSV Plaanikomitee, ENSV Varustuskomitee, ENSV Rahandusministeeriumi, Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva NSVL Välismaajandussidemete Ministriumi Voliniku Valitsuse, NSVL Riigipanga Eesti Vabariikliku Panga, NSVL Välismaajanduspanga Eesti Vabariikliku Panga, samuti Eesti NSV teiste huvitatud ministriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul tööd NSV Liidu Ministrite Nõukogu 25. juuli 1988. a. määrusega nr. 888 kinnitatud «Ekspordi- ja impordioperatsioonide korral lepingusuhete reguleerimise põhitingimustes» märgitud lepingute sõlmimisel ning täitmisel aastail 1988—1989 ja esitada 1. märtsiks 1990. a. Eesti NSV Ministrite Nõukogule ettepanekud selle töö täiustamise kohta.

4. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Varustuskomiteel ja ENSV Rahandusministeeriumil teha Eesti NSV huvitatud ministriumide, riiklike ko-

mitteede ja keskasutuste osavõtul muudatused vastavates ametkondlikes normatiivaktides, juhendites ja meetodilistes juhistes, arvestades käesoleva määruse nõudeid.

5. Sõnastada Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. mai 1980. a. määruse nr. 346 «Pangakrediidi kasutamise eest võetavate protsendimäärade kohta» (ENSV Teataja 1980, nr. 32, art. 512) alapunkt 2 järgmiselt:

«2) on kehtestatud viivise määraks viivitatud maksetes hangitud kaubalis-materiaalsete väärtuste, osutatud teenuste ja tehtud töö eest 0,04 protsenti (kolhoosidele 0,03 protsenti) viivitatud makse summast iga viivitatud päeva eest, kui seadusandlusega ei ole ette nähtud teisiti;».

6. ENSV Varustuskomiteel koos ENSV Justiitsministeeriumiga esitada kehtestatud korras ühe kuu jooksul Eesti NSV Ministrite Nõukogule ettepanekud Eesti NSV valitsuse otsuste muutmise ja kehtetuks tunnistamise kohta seoses käesoleva määruse vastuvõtmisega.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees B. SAUL

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja E. MATT

Tallinn, Toompea, 12. septembril 1988. Nr. 453.

Tõlge

Kinnitatud

NSV Liidu Ministrite Nõukogu

25. juuli 1988. a. määrusega nr. 888

Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete

põhimäärus

I. Üldsätted

1. Käesolev põhimäärus reguleerib tootmistehnilise otstarbega toodangu (edaspidi toodang) hankesuhteid, lähtudes NSV Liidu seaduse «Riikliku ettevõtte (koondise) kohta» ja NSV Liidu seaduse «Kooperatsiooni kohta NSV Liidus» nõuetest ning majanduse juhtimise põhjalikku ümberkorraldamist käsitlevatest muudest otsustest.

2. Käesoleva põhimääruse kehtivus laieneb riiklike, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike ettevõtete* vahelistele toodangu hankesuhetele (kaasa arvatud importtoodangu hanked siseturul, kui seadusandluses ei ole ette nähtud teisiti) peale põllumajandussaaduste, mida realiseeritakse kontraheerimislepingute järgi.

Kui riigisiselt hangitakse toodangut, mille on valmistanud NSV Liidu territooriumil Nõukogude organisatsioonide poolt välispartnerite osavõtul moodustatud ühissetevõtte, kohaldatakse käesoleva põhimääruse norme, välja arvatud juhud, kui nende ettevõtete tegevuskorda käsitlevas seadusandluses või riikide- ja valitsustevahelistes NSV Liidu lepingutes on ette nähtud teisiti.

* Selles ja järgnevatel punktides mõistetakse ettevõtte all ettevõtteid, koondisi, organisatsioone ja asutusi.

Turusihitusega toodangut, samuti turuvälise sihitusega tarbekaupa hangitakse vastavalt «Tarbekaubahangete põhimäärusele».

Eriotstarbega toodangut hangitakse sõjaväeorganisatsioonidele vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud «Sõjaväeorganisatsioonidele toodangu hankimise põhitingimustele». Sõjaväeorganisatsioonidele hangitakse üldotstarbega toodangut käesoleva põhimääruse alusel, arvestades «Sõjaväeorganisatsioonidele toodangu hankimise põhitingimusi».

Toodangu hankimine riiklikku reservi ja riiklikust reservist toimub NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kehtestatavas korras.

Ettevõtete ja välismajandusorganisatsioonide lepingusuhteid toodangu eksportimisel ja importimisel reguleeritakse NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud «Ekspordi- ja impordioperatsioonide korral lepinguuhete reguleerimise põhitingimustega», neis küsimustes aga, mida ei ole põhitingimustes ette nähtud, kohaldatakse käesoleva põhimääruse vastavaid norme.

3. Toodangut hangitakse lepingute alusel. Leping on põhidokument, mis määrab kindlaks poolte õigused ja kohustused igat liiki toodangu hankimisel.

4. Tarbijad ja tootjad määravad vajaduse korral NSVL Varustuskomitee territoriaalorganite või muude materiaal-tehnilise varustamise organite osavõtul üldjuhul enne viisaastaku algust kindlaks majanduslikult otstarbekad majandussidemed. Tarbijatel ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonidel* on eelisõigus säilitada ja laiendada tootjatega (hankijatega) pikaajalisi majanduslikke otsesidemeid ja pikaajalisi majandussidemeid.

Väljakujunenud majandussidemeid (mis kehtivad vähemalt 2 aastat) ei või hankija ühepoolses korras rikkuda.

Tarbijale antakse õigus valida hankija ja toodangu kohaletoometamise vormid (vahetult tootja poolt või materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooni kaudu), arvestades veosevoolu normaalsuundade kehtestatud skeeme, samuti minimaalseid saatmismorme. Selleks teatavad NSVL Varustuskomitee, ministeeriumid ja keskasutused (nende poolt realiseeritava toodangu osas) materiaal-tehnilise varustamise organitele andmed hankija-ettevõtete ja piirkondade kohta, kellele need ettevõtted võivad toodangut hankida, arvestades ratsionaalset territoriaalset ja tootmisalast koopereerumist.

Lepingu toodangu hankimise kohta koguses, mis on väiksem minimaalsest saatmismormist, sõlmib tootja üldjuhul materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooniga. Leping tarbija ja tootja vahel võidakse sel juhul sõlmida tootja nõusolekul.

* Selles ja järgnevatel punktides mõistetakse materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide all NSVL Varustuskomitee territoriaalorganeid, koondisi, valitsusi, ettevõtteid ja toodangu hulgemüügi kauplusi, samuti teiste ministeeriumide ja keskasutuste varustus- ja turustusorganisatsioone (kaasa arvatud esinduskauplused).

NSVL Varustuskomitee töötab ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul välja näidislepingud, mis kajastavad teatud liiki toodangu hankimise või majandussidemete erisusi ja millest pooltel on õigus juhendada lepingute sõlmimisel.

5. NSVL Varustuskomitee, ministeeriumid, keskasutused ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonid teevad tööd lepingute õigeaegse ja õige sõlmimise tagamiseks ning organiseerivad kontrolli nende täitmise üle, töötavad välja ja rakendavad abinõusid lepingusuhete täistamiseks ning sõlmitavate lepingute efektiivsuse suurendamiseks.

II. Lepingusuhted toodangu hankimiseks hulgi kaubanduse korras

6. Tarbijad soetavad toodangut limitide ja fondideta hulgi kaubanduse korras materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonidelt või limiidivaba otsetellimuse põhjal vahetult tootjatelt vastavalt sõlmitud lepingutele.

Tootjad võivad omal äranägemisel realiseerida jaotatavat toodangut tingimusel, et oleks täidetud lepingukohustused, samuti toodangut, millest on keeldunud hankelepingu sõlminud tarbijad ning materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonid. Seadusandlusega võidakse kindlaks määrata mõningad toodanguliigid, millele see kord ei laiene.

Materiaal-tehnilise varustamise territoriaalorganid informeerivad tarbijate päringute põhjal neid tootjaettevõtetest, kes realiseerivad toodangut limiidita (fondita) otsetellimuste alusel, samuti toodangu hanketingimustest, ning osalevad ratsionaalsete majanduslike otsesidemete kujundamises selle toodangu hankimiseks.

7. Tootjad on kohustatud rahuldama tarbijate ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide tellimused, kui need vastavad tootja spetsialiseerumisele ja profiilile ning kui nende esitamisel on arvestatud aega, mis on vajalik tootmisplaani ja selle materiaalse kindlustamise kujundamiseks.

Kui puuduvad väljakujunenud majandussidemed ja tootja keeldub sõlmimast lepingut toodangu hankimiseks limiidivaba tellimuse põhjal, vaatab tarbijate ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide nõuete rahuldamise küsimuse läbi ja otsustab selle tootjaministeerium koos tarbijaministeeriumiga (vajaduse korral NSVL Varustuskomitee osavõtul) 10 päeva jooksul pärast keeldumisest teatamist.

8. Materiaal-tehnilise varustamise organisatsioon on kohustatud vastu võtma tarbijate tellimused sellise toodangu hankimiseks, mis on talle eraldatud hulgi müügi korras realiseerimiseks, sellise toodangu hankimiseks aga, mida ei jaotata tsentraliseeritult, väljakujunenud majandussidemete olemasolu korral. Kui materiaal-tehnilise varustamise organisatsioon keeldub tellimust (täielikult või osaliselt) vastu võtmast, on tarbijal õigus anda vaidlus lahendada arbitraazile, seadusandlusega ettenähtud juhtudel aga kohtule.

Materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonil on õigus vajaduse korral kontrollida tarbija tellimuse põhjendatust.

9. Tarbijate tellimused toodangu hankimiseks esitatakse materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonile:

materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooni laost hankimise korral hiljemalt 30 päeva enne tellimuses ettenähtud ajavahemiku algust;

transiithanke korral hiljemalt 60 päeva enne tellimuses ettenähtud ajavahemiku algust.

Poolled võivad kooskõlastada tellimuste esitamise muud tähtajad.

Sellise toodangu hankimise tähtajad, mis tuleb tootjalt spetsiaalselt tellida, või pika tootmistsükliga toodangu hankimise tähtajad määratakse kindlaks neid tingimusi arvestades.

Kui plaani täitmisel tekib ettenägematu vajadus, on ostjal õigus esitada materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonile toodangu kiirhanke tellimus, mis tuleb operatiivselt täita pooltega kooskõlastatud tähtajaks.

10. Tarbijad võivad sõlmida materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonidega pikaajalised lepingud varustamise korraldamiseks hulgi kaubanduse korras.

III. Lepingusuhted toodangu hankimiseks eraldatud limiitide (fondide) põhjal

11. NSV Liidu ministriumid ja keskasutused, liiduvabariikide ministrite nõukogud ja muud fondipidajaks olevad organid jaotavad neile eraldatud materiaalse ressursside limiite (fonde) alluvate ettevõtete vahel viieks aastaks (aastajaotusega) üldnomenklatuuris tähtaegadel, mis on kehtestatud kontrollarvude ja riiklike tellimuste teatavakstegemiseks ettevõtetele, ja teatavad tehtud jaotusest tarbijaetevõtetele, samuti materiaalse varustamise organitele, kellele on pandud majandussidemete kujundamine.

NSVL Varustuskomitee nomenklatuuri kuuluva toodangu limiite (fonde), mida jaotavad tarbijate vahel tema territoriaalorganid, teevad tarbijatele teatavaks nimetatud organid samadel tähtaegadel.

Vastavad organid võivad teha viieks aastaks kehtestatud limiitides (fondides) täpsustusi planeeritavale eelneva aasta 1. septembrini. Samaks tähtajaks teatatakse ettevõtetele NSVL Plaanikomitee ja NSVL Varustuskomitee poolt jaotatava toodangu aastalimiidid.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu reservist eraldatava toodangu, samuti NSVL Varustuskomitee poolt jaotamata reservist eraldatava toodangu limiidid (fondid) tuleb välja anda tähtajaks, mis on vajalik materiaalse ressursside eraldamise otsuses ettenähtud ülesannete täitmise tagamiseks.

12. Kui puudub vajadus jaotatava toodangu järele, teatavad fondipidajad ja NSVL Varustuskomitee süsteemi territoriaalorganid, kellele toodang on eraldatud, hiljemalt 20 päeva jooksul pärast neile limiitide (fondide) eraldamise või nende täpsustamise kohta teate saamist oma keeldumisest NSVL Varustuskomiteele, sellise toodangu osas aga, mille bilansse ja jaotusplaane töötavad välja ministriumid ja keskasutused, vastavale ministriumile või keskasutusele.

Mõnd liiki toodangu osas võib NSVL Varustuskomitee kehtestada ostjate hankijate juurde kinnistamise teistsuguse korra ja tähtajad.

15. Kui hankija ei nõustu kinnistusteatega (täielikult või osaliselt) motiivil, et kinnistusteates märgitud toodang ei vasta hankija spetsialiseerumisele ja profiilile või kui toodangu kogus ületab riiklikus tellimuses ettenähtud mahu, samuti kinnistusteate väljastamise korra ja tähtaja rikumise motiivil, peab ta 10 päeva jooksul pärast teate saamist teatama sellest ostjale ja materiaal-tehnilise varustamise organile, kes vormistas ostja kinnistamise hankija juurde.

Materiaal-tehnilise varustamise organ otsustab ostja teise hankija juurde kinnistamise küsimuse, määrates ühtaegu teise ostja esialgsele hankijale, või lükkab tagasi hankija vastuväited käesoleva põhimääruse punktis 13 ettenähtud korras ja tähtaegadel. Kui materiaal-tehnilise varustamise organ ei teata märgitud tähtajaks hankijale oma otsust, loetakse keeldumine vastuvõetuks.

16. Ostjal on õigus keelduda (täielikult või osaliselt) eraldatud toodangust ja selle hankimise lepingu sõlmimisest, teatades sellest hiljemalt 20 päeva jooksul pärast limiitide (fondide) eraldamise või kinnistamise kohta teate saamist materiaal-tehnilise varustamise organile, kellele on pandud kinnistusteadete väljastamine, samuti hankijale (kui ta on juba hankija juurde kinnistatud).

Kui nimetatud organ ei kinnista 20 päeva jooksul pärast ostja keeldumise saamist hankija juurde teist ostjat, on hankijal õigus realiseerida toodang iseseisvalt.

17. Tarbijal on õigus sõlmida NSVL Varustuskomitee territoriaalorganiga või materiaal-tehnilise varustamise muu organiga kompleksvarustamise leping.

Lepingus nähakse ette organiseerida tarbija kompleksvarustamine nii hulгимүүги korras realiseeritava toodanguga kui ka toodanguga, mida tarbijatele eraldatakse vastavalt limiitidele (fondidele).

IV. Lepingute sõlmimise, muutmise ja lõpetamise kord

18. Lepingud sõlmitakse sel teel, et koostatakse üks dokument, millele pooled alla kirjutavad, või võtab hankija ostja tellimuse täitmiseks. Lepingusuhteid võidakse kehtestada ka kirju, telegramme, teletaipogramme, telefonogramme või radiogramme vahetades.

Lepingute sõlmimisel kasutatakse tellimuste, kinnistusteadete ja lahk-arvamuste protokollide unifitseeritud vorme, mis rahuldavad masintööt-luse nõudeid. Nimetatud vormid kinnitab NSVL Varustuskomitee.

19. Lepingud sõlmitakse 5 aastaks, üheks aastaks või muuks ajavahe-mikuks.

Lepingus tuleb kohustuslikult kindlaks määrata toodangu nomenkla-tuur (sortiment), kogus ja kvaliteet, selle hankimise tähtajad ja hind, pikaajaliste majanduslike otsesidemete ja pikaajaliste majandussidemete kohaselt sõlmitavas pikaajalises lepingus aga toodangu nimetus, grupi-

Märgitud juhtudel, samuti siis, kui fondipidaja ei jaota kehtestatud tähtjaks temale eraldatud limiite (fonde), teeb NSVL Varustuskomitee (vastavatel juhtudel aga NSV Liidu ministeerium või keskasutus) otsuse nende kasutamissuuna kohta.

13. Tarbijad kehtestavad vastavalt neile eraldatud limiitidele (fondidele) pikaajalised majanduslikud otsesidemed tootjatega stabiilselt toodetava ja tarbitava toodangu osas üldjuhul viisaastakuplaanide kehtimisaajaks või pikemaks ajaks.

Tarbija saadab tootjale hiljemalt 5 kuud enne planeeritava viisaastaku algust tellimuse toodangu hankimiseks pikaajaliste majanduslike otsesidemete alusel, märkides ära hanke mahu (aastajaotusega) vajalikus nomenklatuuris. Ühtaegu saadab tarbija tellimuse ära kirja materiaal-tehnilise varustamise organile, kes kujundas majandussidemed.

Kui tootja on nõus kehtestama pikaajalised majanduslikud otsesidemed, saadab ta tarbijale lepinguprojekti hiljemalt 4 kuud enne selle perioodi algust, milleks leping sõlmitakse.

Kui tootja keeldub kehtestamast pikaajalisi majanduslikke otsesidemeid, saadab ta hiljemalt 20 päeva jooksul pärast tellimuse saamist tarbijale ja materiaal-tehnilise varustamise organile motiveeritud vastuväited.

Kui materiaal-tehnilise varustamise organ rahuldab tootja keeldumise, kinnistab ta tootja hiljemalt 20 päeva jooksul pärast vastuväidete saamist kooskõlastatult tarbijaga teise hankija juurde, kui aga vastuväited tunnistatakse põhjendamatuks, annab ta välja teate tarbija kinnistamise kohta tootja juurde, märkides ära hankimisele kuuluva toodangu mahu.

Tootjate ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide pikaajalised majandussidemed kehtestatakse käesolevas punktis ettenähtud korras.

14. Kui jaotatavat toodangut hangitakse üheks aastaks või lühemaks ajaks, kehtestatakse majandussidemed tarbijate ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide tellimuste alusel. Tellimused esitatakse vastavale materiaal-tehnilise varustamise organile hankijate juurde kinnistamiseks hiljemalt planeeritavale eelneva aasta 15. septembriks, märkides ära eeldatava hankija, hanke mahu ja vormi ning muud vajalikud andmed.

Lepingu sõlmimiseks saadab materiaal-tehnilise varustamise organ poolte teate ostja hankija juurde kinnistamise kohta hiljemalt planeeritavale eelneva aasta 1. oktoobriks. Hankijale saadetavale kinnistusteatele lisatakse ostja tellimus.

Kinnistusteates märgitakse ära hankimisele kuuluva toodangu maht üldnomenklatuuris kogu hankeperioodiks.

Kui tellimuses on kõik hankeks vajalikud andmed (toodangu kogus, üksikasjalik nomenklatuur või sortiment, kvaliteet, hankimise tähtaeg, hind), võidakse lepingusuhted kehtestada tellimuse täitmiseks võtmisega käesoleva põhimääruse punktides 21 ja 22 ettenähtud korras.

Kui ostjat ei ole võimalik kinnistada tema poolt märgitud hankija juurde, vaatab vastav materiaal-tehnilise varustamise organ koos ostjaga läbi ja otsustab ostja muu hankija juurde kinnistamise küsimuse.

nomenklatuur (-sortiment) ja kogus ning spetsifikatsioonide kooskõlastamise ja esitamise kord ja tähtjad. Kui lepingus puuduvad need tingimused, ei loeta lepingut sõlmituks.

20. Hulgikaubanduse korras varustamise ja kompleksvarustamise pikaajalise lepingu projekt saadetakse ostjale 2 eksemplaris hiljemalt 4 kuud enne selle perioodi algust, milleks leping sõlmitakse.

21. Kui leping mittejaotatava toodangu hankimiseks sõlmitakse üheks aastaks või lühemaks ajaks, saadab ostja hankijale tellimuse 2 eksemplaris, märkides ära toodangu koguse, üksikasjaliku nomenklatuuri (sortimendi) või tehnilise iseloomustuse ja kvaliteedi, selle hankimise tähtjad, hinna ja muud vajalikud andmed.

Tellimus loetakse täitmiseks vastuvõetuks ja omandab lepingu jõu, kui hankija ei teata 20 päeva jooksul pärast selle saamist ostjale tellimuse tagasilükkamisest või vastuväidetest selle üksikute tingimuste kohta. Vastuväited tellimuse üksikute tingimuste kohta ja vastuväidete motiivid märgib hankija ära allakirjutatud tellimuses.

Kui on vaja kooskõlastada lisatingimusi, mida ei ole tellimuses ette nähtud, saadab hankija sama tähtaja jooksul ostjale lepinguprojekti 2 eksemplaris.

Ühe poole nõudel vormistatakse toodangu hankesuhted lepingu sõlmimise teel, millele kirjutavad alla hankija ja ostja.

22. Pärast lepinguprojekti saamist kirjutab lepingupool hiljemalt 20 päeva jooksul sellele alla ja tagastab lepingu ühe eksemplari teisele poolele.

Kui lepinguprojekti saamisel, mis käsitleb jaotatava toodangu hankimist või toodangu hankimist väljakujunenud majandussidemete põhjal, tekib lepingupoolel vastuväiteid selle tingimuste suhtes, koostab ta hiljemalt 20 päeva jooksul pärast projekti saamist lahkarvamuste protokolliga ja saadab selle 2 eksemplaris teisele poolele koos allakirjutatud lepinguga, märkides ära lahkarvamuste olemasolu lepingus.

Lahkarvamuste protokolliga saanud pool peab selle hiljemalt 20 päeva jooksul saamise päevast arvates läbi vaatama (vajaduse korral koos teise poolega) ja võtma lepingusse kõik vastuvõetud ettepanekud, vaidlusküsimused aga andma sama tähtaja jooksul lahendada arbitraažile, seadusandlusega ettenähtud juhtudel aga kohtule. Kui ostja saab hankija vastuväidetega tellimuse, annab ostja reguleerimata lahkarvamused sama tähtaja jooksul lahendada vastavalt arbitraažile või kohtule.

Kui lahkarvamuste protokolliga või vastuväidetega tellimuse saanud pool ei anna reguleerimata jäänud lahkarvamusi 20 päeva jooksul lahendada vastavalt arbitraažile või kohtule, loetakse teise poole ettepanekud vastuvõetuks.

Kuni lepingu (tellimuse) suhtes tekkinud lahkarvamuste lahendamiseni hangib hankija toodangut ostjaga kooskõlastatud koguses ja nomenklatuuris (sortimendis).

Kui hankija hoidub kõrvale jaotatava toodangu hankimisest, samuti väljakujunenud majandussidemete põhjal toodangu hankimist käsitleva lepingu sõlmimisest, või kui on vaidlus sellise lepingu tingimuste üle, on ostjal õigus anda vaidlus lahendada vastavalt arbitraažile või kohtule.

23. Hankelepinguid võib sõlmida toodangu hulгимүүги laatadel. Laatade organiseerimise ja läbiviimise korra määrab kindlaks NSV Liidu Ministrite Nõukogu.

24. Leping või selle üksikud tingimused, mis on vastuolus seadusandlusega, on kehtetud.

Lepingut võib muuta või lõpetada ainult poolte kokkuleppel, kui seadusandluses ei ole ette nähtud teisiti. Pooltel on õigus pikendada lepingu kehtivust uueks tähtajaks.

Lepingu muutmine, lõpetamine või selle kehtivusaja pikendamine vormistatakse poolte allakirjutatud lisakokkuleppega või kirjade, telegrammide, teletaipogrammide, telefonogrammide või radiogrammide vahetamise teel.

Lepingu muutmise, lõpetamise või selle kehtivusaja pikendamise ettepaneku saanud pool peab andma teisele poolele vastuse hiljemalt 10 päeva jooksul pärast ettepaneku saamist. Kui pooled ei jõua kokkuleppele, lahendab poolte vaidluse huvitatud poole avalduse põhjal arbitraaž, seadusandlusega ettenähtud juhtudel aga kohus.

Ühepoolset on lubatud keelduda lepingu täitmisest (täielikult või osaliselt):

kui hangitakse toodangut, mille kvaliteedis on kõrvalekaldumisi standarditest, tehnilistest tingimustest, muust dokumentatsioonist või näidistest (etalonidest). Sel juhul kinnistab majandussidemete kujundamisest osavõtnud organ ostja palvel ta teise hankija juurde;

kui pank kuulutab ostja maksujõuetuks;

kui hankija tõstab alusetult toodangu hinda;

seadusandlusega ettenähtud muudel juhtudel.

Ostjal on samuti õigus keelduda (täielikult või osaliselt) lepingus ettenähtud toodangust tingimusel, et ta hüvitab hankijale täielikult sellega seoses tekkinud kahju.

Lepingu lõpetamise korral on lepingupool kohustatud sellest teisele poolele vähemalt üks kuu ette teatama.

V. Toodangu kogus, nomenklatuur (sortiment), hankimise tähtajad ja kord

25. Kui toodangut realiseeritakse hulgikaubanduse korras, määratakse hankimisele kuuluva toodangu kogus lepingus kindlaks ostja tellimuse alusel.

Hankimisele kuuluva jaotatava toodangu kogus määratakse lepingus kindlaks vastavalt ostjale eraldatud limiidile (fondile) või kinnistusteatele, mis on väljastatud kooskõlas käesoleva põhimäärusega.

Hankimisele kuuluva toodangu üksikasjalik nomenklatuur (sortiment) määratakse lepingus kindlaks ostja tellimuse alusel.

Hankija on kohustatud rahuldama ostja põhjendatud nõudmised nomenklatuuri (sortimendi) osas, kui need vastavad hankija spetsialiseerumisele ja profiilile.

Tellimused mõnd liiki toodangu hankimiseks, mille loetelu on kindlaks määranud NSVL Varustuskomitee, võib tarbija esitada ainult siis, kui tal on vastavate pädevate organite luba selle toodangu kasutamiseks.

26. Tootjad on kohustatud 10 aasta jooksul pärast mõnd liiki toodangu tootmise lõpetamist (kui kohustuslikes eeskirjades või lepingus ei ole ette nähtud teisiti) võtma täitmiseks ostjate tellimused selle toodangu varuosade hankimiseks.

27. Toodangu hankimise tähtaegu (perioode) määravad pooled kindlaks lepingus, arvestades hangete rütmilisuse tagamise vajadust ja tootmise iseärasusi.

Kaug-Põhja piirkondadesse ja teistesse ennetähtaegse kohaleveo piirkondadesse toodangu hankimise tähtajad määratakse kindlaks vastavalt toodangu ümberlaadimisbaasidesse ja -ladudesse kohaletoometamise kehtestatud tähtaegadele.

Toodangut võib ennetähtaegselt hankida ostja nõusolekul. Ennetähtaegselt hangitud ja ostja poolt vastuvõetud toodangu eest tasutakse ja see toodang arvatakse järgmisel perioodil hankimisele kuuluva toodangu koguse hulka.

28. Hankija poolt toodangu hankimise kohustuse täitmise päevaks loetakse toodangu transpordi- või sideorganile üleandmise päev toodangu saatmisel mittekohalikule saajale, toodangu üleandmisel saaja või hankija (tootja) laos aga üleande-vastuvõtuakti kuupäev või kuupäev toodangu kättesaamist tõendava allkirja juures.

Poolte kokkuleppel võib lepingus ette näha kohustuse täitmise muu aja.

Jaotatava toodangu hankimise lepingus, mille ostja on sõlminud materiaaltehnilise varustamise organisatsiooniga, võib ette näha toodangu hankimise ostja nõudel. Sel juhul hangitakse toodangut ostja poolt esitatavate tellimuste alusel vastavalt vajaduse tekkimisele, lepingus aga märgitakse ära selliste tellimuste esitamise ja täitmise kord ja tähtajad.

29. Kui toodang saadetakse mitte lepingujärgsele ostjale, vaid saajale, kes ei ole hankijaga lepingusuhetes, saadab ostja hankijale saatmiskorraldused, mille ärakirjad saadetakse saajale.

Saatmiskorralduse sisu, väljasaatmise kord ja tähtajad, samuti selles muudatuste tegemise kord ja tähtajad nähakse ette lepingus.

Kui ostja ei esita saatmiskorraldust lepingus ettenähtud tähtajaks või esitab selle käesolevas põhimääruses ja lepingus ettenähtud tingimusi rikkudes, on hankijal õigus nõuda temalt ärasaatmiseks ettevalmistatud toodangu maksumuse tasumist, esitades selle olemasolu garantii, või viia hanketähtaeg üle järgmisele perioodile, teatades sellest ostjale.

30. Toodangut, mida kehtiva korra kohaselt hangitakse pärast ostja poolt analoogilise tarvitatud toodangu äraandmist, saadab hankija ära (väljastab) tingimusel, et ostja on järginud seda korda. Kui tarvitatud toodangut ei ole kehtestatud tähtajaks ära antud, lükatakse uue toodangu hankimine edasi järgmisele perioodile.

31. Toodangu kogus, mille hankija jättis hankimata mõnel hankeperioodil, kuulub järelhankimisele järgmisel perioodil lepingu kehtivusaja piires (jaotatava toodangu osas aga limiidi (fondi) kehtivusaega arvestades).

Hankimata toodangu kogus järelhangitakse nomenklatuuris (sortimendis), mis oli kehtestatud selleks perioodiks, millal esines puuduhange, kui pooled ei kooskõlasta omavahel muud nomenklatuuri (sortimenti).

Lepingus võib ette näha hankimata toodangu koguse hankija poolt järelhankimise teistsuguse korra ja tähtsajad.

Ostjal on õigus hankijale teatades keelduda toodangu vastuvõtmisest, mille hanketähtaeg on mööda lastud, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti. Toodangu, mille hankija saatis välja enne ostjalt teate saamist, on viimane kohustatud vastu võtma ja selle eest tasuma.

Uhenimelist hangitud toodangut, mis kuulub vastavasse nomenklatuuri (sortimenti), ei arvata hankimata jäänud teisenimelise toodangu kateks, välja arvatud juhud, kui see toodang on hangitud ostja eelneval kirjalikul nõusolekul või kui ostja võttis toodangu kasutamiseks vastu. Nendel juhtudel ei kuulu hankimata jäänud toodang järelhankimisele.

Toodangut, mis on hangitud ühele saajale üle koguse, mis oli selleks hankeperioodiks ette nähtud lepingus või lepingu täitmiseks väljaantud saatmiskorralduses, samuti toodangut, mis on hangitud mitte sellele saajale, kes on märgitud saatmiskorralduses, ei arvata teistele saajatele hankimata jäänud toodangu kateks, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

32. Rahuldamiseks rahvamajanduse tähtsamaid vajadusi ettenägematute asjaolude korral võib NSVL Varustuskomitee erandina kehtestada ärasaatmise prioriteedid teatud suundades ja teatavatele tarbijatele, mille puhul riiklikku tellimusse arvatud või selle täitmiseks ettenähtud toodang saadetakse lepingus ettenähtud hankeperioodide piires esmajärjekorras nimetatud suundades või tarbijatele.

33. Hankija hangib toodangut:

a) mittekohalikele saajatele raudtee- või veetranspordi kasutades kaubakiirusega, vastavates eeskirjades ettenähtud juhtudel aga autotranspordivahenditega.

Raskesti ligipääsetavates piirkondades asuvatele saajatele, kellele toodangut on võimalik kohale toimetada ainult õhutranspordiga, hangitakse seda nimetatud transpordiliiki kasutades;

b) kohalikele saajatele tavaliselt autotranspordivahenditega tsentraliseeritud kohaleveo korras.

Vajaduse korral toimub toodangu saatmine, samuti selle tsentraliseeritud kohaletoimetamine poolte kooskõlastatud graafikute järgi.

Lepingus võib ette näha toodangu ärasaatmise mis tahes transpordiliiki kasutades või toodangu väljavõtmise ostja (saaja) poolt hankija (tootja) laost.

34. Transpordikulud kannab hankija või ostja kooskõlas toodangu hinnakirjaga või muude kohustuslike eeskirjadega, nende puudumisel aga vastavalt lepingule. Ostja nõudmisel toodangu kiirendatud korras ärasaatmisega seotud lisakulud kannab ostja.

Neil juhtudel, kui toodang saadetakse vastavalt kohustuslikele eeskirjadele või lepingule ära raudteetranspordi (veetranspordi) asemel auto- või õhutranspordi kasutades, jaotatakse veomaksumuse vahe hankija ja ostja vahel poolte kokkuleppel, kui hinnakirjas ei ole ette nähtud tei-

siti. Kui kokkuleppele ei jõuta, jaotatakse veomaksumuse vahe poolte vahel võrdselt.

35. Toodang saadetakse saajale vastavalt minimaalsetele saatmismormidele.

Toodangu minimaalseks saatmismormiks on vagun või konteiner. Mõne toodanguliigi osas võib NSVL Varustuskomitee poolt või poolte kokkuleppel kehtestada muud minimaalsed saatmismormid.

Toodangu minimaalsetest saatmismormidest väiksemas koguses hankimise ja toodangu postisaadetistena saatmise kord nähakse ette lepingus.

Kui toodangu saajaks on materiaal-tehnilise varustamise organisatsioon, samuti seadusandlusega ettenähtud muudel juhtudel, ning kui saajale kvartaliks hankimisele kuuluva toodangu kogus on minimaalsest saatmismormist väiksem, on hankija (tootja) kohustatud saatma saaja aadressil toodangut koguses, mis on väiksem minimaalsest saatmismormist (ühikorraga kogu kvartaliks ettenähtud toodangu koguse).

Materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonid saavad (väljastavad) toodangut igasuguses ostjale vajalikus koguses alla minimaalse saatmismormi.

36. Ostja nõusolekuta hangitud toodangu, mida ei ole lepingus ette nähtud, või toodangu, mis on hangitud lepingutingimusi rikkudes või lepingu puudumise korral, võtab ostja (saaja) vastutavale hoiule, kui ta keeldub selle kasutamiseks vastuvõtmisest, välja arvatud juhud, millal ostjal (saajal) on seadusandluse kohaselt õigus keelduda sellist toodangut transpordiorganitelt vastu võtmast.

37. Toodangu taara ja pakend peavad vastama standardite või tehniliste tingimuste nõuetele. Taara standardite ja tehniliste tingimuste numbrid ning indeksid märgitakse lepingus.

Tootja (hankija) on toodangu hankimisel kohustatud kasutama pakkevahendeid ja erikonteinereid, kui see on ette nähtud kehtivates eeskirjades või lepingus.

Korduvkasutusega taara ning pakke- ja sidumismaterjal, pakkevahendid, erikonteinerid ning inventartaara kuulub tagastamisele tootjale (hankijale) või muule taarasajaettevõttele või tuleb ära anda taarat koguvale organisatsioonile. Nende kasutamise, ringlemise ja tagastamise kord määratakse kindlaks eeskirjadega, mille töötab välja NSVL Varustuskomitee NSVL Agrotööstuskomitee, NSVL Kaubandusministeeriumi ning teiste huvitatud ministriumide ja keskasutuste osavõtul ja kinnitab NSVL Varustuskomitee kooskõlastatult NSV Liidu Riikliku Arbitraažiga.

38. Toodangu koguse järgi vastuvõtmise korra ja tähtajad määrab kindlaks NSV Liidu Riiklik Arbitraaž.

VI. Toodangu kvaliteet ja kompleksus

39. Hangitava toodangu kvaliteet peab vastama standarditele, tehnilistele tingimustele ning muule dokumentatsioonile, millega kehtestatakse nõuded toodangu kvaliteedi suhtes, samuti näidistele (etalonidele).

Lepingus võib ette näha standardite, tehniliste tingimuste, muu dokumentatsiooni või näidistega (etalonidega) võrreldes kõrgemad nõuded toodangu kvaliteedi suhtes.

Standardite, tehniliste tingimuste ja muu dokumentatsiooni numbrid ja indeksid märgitakse ära lepingus.

Tootja (hankija) tõendab hangitava toodangu kvaliteeti vastava kvaliteedidokumendiga. Dokumentide liigid ja vormid kinnitab NSVL Riiklik Standardikomitee. Nimetatud dokumendid saadetakse koos toodanguga, kui kohustuslikes eeskirjades või lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

40. Toodangu garantiiaeg kehtestatakse standardites või tehnilistes tingimustes.

Kui standardites või tehnilistes tingimustes ei ole kehtestatud garantiiaega, võidakse see ette näha lepingus.

Pooled võivad lepingus kehtestada pikema garantiiaja kui on ette nähtud standardites või tehnilistes tingimustes.

Tootja (hankija) tagab toodangu kvaliteedi tervikuna, kaasa arvatud koostisosad ja komplekteerivad tooted. Komplekteerivate toodete ja koostisosade garantiiaeg loetakse võrdseks põhitoote garantiiajaga ja see lõpeb üheaegselt põhitoote garantiiajaga, kui põhitoote standardis või tehnilistes tingimustes ei ole ette nähtud teisiti.

Ekspluateerimise garantiiaega arvutatakse toote ekspluatatsiooni andmise päevast, kuid see ei tohi ületada 6 kuud tegutsevates ja 9 kuud ehitatavates ettevõtetes, hooajaliselt töötavates ettevõtetes kasutatavate toodete ja varuosade puhul aga üht aastat nende ettevõttesse saabumise päevast, kui standardites, tehnilistes tingimustes või lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

Tootja (hankija) on kohustatud toodangus garantiiaja jooksul avastatud defektid omal kulul kõrvaldama või toodangu ümber vahetama, kui ta ei tõesta, et defektid tekkisid seetõttu, et ostja (saaja) rikkus toodangu kasutamise või hoidmise eeskirju. Defektid kõrvaldatakse või toodang vahetatakse ümber 20 päeva jooksul pärast ostjalt (saajalt) avastatud defektide kohta teate saamist, kui standardites, tehnilistes tingimustes, muus dokumentatsioonis või poolte kokkuleppes ei ole kehtestatud teistsuguseid tähtaegu.

Kui kõrvaldatakse defektid sellises toodangus, millele on kehtestatud ekspluateerimise garantiiaeg, pikeneb see aja võrra, mille kestel toodangut ei kasutatud avastatud defektide tõttu. Kui toode vahetatakse ümber tervikuna, arvutatakse uut garantiiaega ümbervahetamise päevast.

Kõlblikkuse ja hoidmise garantiiaegu arvutatakse toodangu valmistamise päevast.

41. Kui toodangu kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, on ostjal (saajal) õigus keelduda toodangut vastu võtmast ja selle eest tasumast, kui selle eest on aga juba tasutud, siis kehtestatud korras nõuda tasutud summade tagastamist ja toodangu ümbervahetamist. Ostjal (saajal) on õigus nimetatud toodang vastu võtta leppehinnaga või realiseerimiseks komisjonimüügi korras. Sel juhul ei arvata toodangut hankelepingujärgsete kohustuste täitmise hulka, kui ostja ei kasutanud seda sihtotstarbeliselt.

Kui hangitakse toodangut, mille sort (kvaliteet) on madalam kui on märgitud toodangu kvaliteeti tõendavas dokumendis, kuid mis vastab standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile või näidistele (etalonidele), on ostjal (saajal) õigus võtta toodang vastu hinnaga, mis on ette nähtud vastava sordiga (kvaliteediga) toodangule, või keelduda toodangut vastu võtmast ja selle eest tasumast.

Kui ostja (saaja) keeldus vastu võtmast toodangut, mille kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, on tootja (hankija) kohustatud 10 päeva jooksul seda toodangut käsutama, kiiresti rikneva toodangu puhul aga käsutama seda 24 tunni jooksul pärast ostjalt (saajalt) keeldumisteate saamist. Kui tootja (hankija) nimetatud aja jooksul toodangut ei käsuta, on ostjal (saajal) õigus realiseerida see kohapeal või tagastada tootjale (hankijale). Kiiresti riknev toodang kuulub igal juhul realiseerimisele kohapeal.

Kui hangitakse selliste defektidega toodangut, mis on tekkinud tootja (hankija) süü tõttu ning mida võib kõrvaldada kohapeal, on tootja (hankija) kohustatud ostja (saaja) nõudel kõrvaldama defektid oma valitud viisil (sealhulgas ka ümbervahetamise teel) 20 päeva jooksul pärast ostja (saaja) nõudmise saamist, kui standardites, tehnilistes tingimustes, muus dokumentatsioonis või poolte kokkuleppes ei nähta ette muud tähtaega, või hüvitama ostja (saaja) kulutused defektide kõrvaldamisel oma vahenditega.

Kuni toodangu defektid ei ole kõrvaldatud, on ostjal (saajal) õigus keelduda toodangu eest tasumisest, kui aga toodangu eest oli juba tasutud, siis nõuda tasutud summade kehtestatud korras tagastamist.

42. Toodang tuleb hankida komplekselt, vastavalt standardite, tehniliste tingimuste või hinnakirjade nõuetele. Lepingus võib ette näha toodangu hankimise koos komplekti juurde kuuluvate täiendavate toodetega (osadega) või ilma komplekti kuuluvate üksiktoodeteta (-osadeta), mida ostja ei vaja.

Kui toodangu kompleksus ei ole kindlaks määratud standardites, tehnilistes tingimustes või hinnakirjades, võib selle kindlaks määrata lepingus.

Lepingus võib ette näha toodangu hankimise komplekti üksikosade kaupa, samuti komplekti üksikosade saatmise vahetult valmistajatehasest ja nende ärasaatmise tähtajad (graafikud).

Kui hangitakse mittekomplektset toodangut, on tootja (hankija) kohustatud ostja (saaja) nõudel täielikult komplekteerima toodangu või asendama selle komplektse toodanguga 20 päeva jooksul pärast nõude saamist, kui poolte kokkuleppes ei ole kehtestatud teistsugust tähtaega. Kuni toodangut ei ole komplekteeritud või ümber vahetatud, on ostjal (saajal) õigus keelduda selle eest tasumisest, kui aga toodangu eest on juba tasutud, siis nõuda tasutud summade kehtestatud korras tagastamist.

Kui tootja (hankija) ei komplekteeri toodangut kehtestatud tähtajaks või ei asenda seda komplektsega, on ostjal (saajal) õigus keelduda toodangust.

43. Ostja poolt sellise toodangu vastuvõtmine, mis ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, ei vabasta tootjat (hankijat) käesoleva põhimääruse punktis 59 ettenähtud trahvi maksmisest.

44. Hangitav toodang markeeritakse vastavalt standardite või tehniliste tingimuste nõuetele. Pooltel on õigus lepingus ette näha markeermisnõuded, mis ei ole kehtestatud standardites või tehnilistes tingimustes.

Hangitavale toodangule või selle pakendile tuleb paigutada kehtestatud korras registreeritud kaubamärgid. Kaubamärki ei paigutata toodangule, mis vastavalt standarditele või tehnilistele tingimustele ei kuulu markeerimisele.

Kui hangitakse markeerimata või mittekohaselt markeeritud toodangut, on ostjal (saajal) õigus (kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti) markeerida seda (muuta markeeringut) tootja (hankija) kulul või nõuda, et tootja (hankija) markeeriks toodangu (muudaks markeeringu), või keelduda toodangut vastu võtmast.

45. Toodangu kvaliteedi järgi vastuvõtmise korra ja tähtajad määrab kindlaks NSV Liidu Riiklik Arbitraaz.

VII. Hinnad ja arvelduste kord

46. Lepingu sõlmimisel ja täitmisel kohaldatakse tsentraliseeritult kehtestatud hindu, seadusandlusega ettenähtud juhtudel aga leppehindu ja tootja (hankija) poolt iseseisvalt kinnitatavaid hindu.

Kui hangitakse toodangut, mille suhtes kohaldatakse tsentraliseeritult kehtestatud hindu, nähakse lepingus ette konkreetne hind, märkides ära hinnakirja või muu akti numbri, millega hind on kinnitatud, kinnitamise kuupäeva, samuti selle kinnitanud organi, või viide aktile, millega hind on kehtestatud.

Poolte kokkuleppel võib kehtestada tsentraliseeritult kehtestatud hinnaga võrreldes madalama hinna sellisele toodangule, mille järele ei ole enam nõudlust.

47. Pooltel on õigus lepingus ette näha juurdemakse (lisandi) tsentraliseeritult kehtestatud hinnale selle eest, et täidetakse lisanõudeid toodangu tarbimisomaduste muutmiseks või selle komplekteerimiseks, et tellimus täidetakse kiiresti, toodangut valmistatakse tellimuse minimaalnormist väiksemas koguses või hangitakse pikema garantiiajaga toodangut, kui selline juurdemakse (lisand) ei ole ette nähtud hinnakirjas.

48. Kui lepingu kehtivusaja jooksul muudetakse tsentraliseeritult kehtestatud hinda, on hankija kohustatud viivitamatult pärast seda, kui ta sai teada hinna muutmise, teatama sellest ostjale. Enne hinna muutmist ärasaadetud (üleantud) toodangu eest tasutakse ärasaatmise (üleandmise) ajal kehtinud hinna järgi, kui hinna muutmise aktis ei ole ette nähtud teisiti.

49. Arvelduste kord ja vorm määratakse lepingus kindlaks vastavalt NSVL Riigipanga poolt kinnitatud eeskirjadele. Tsentraliseeritud arveldused toodangu eest on lubatud seadusandlusega ettenähtud juhtudel.

Kui ettevõtte, kes ei ole lepingupooleks, osaleb vastavalt kehtivatele eeskirjadele arveldustes toodangu eest, kasutab ta arvelduste osas lepingupoole õigus ja täidab lepingupoole kohustusi.

50. Arveldusdistsipliini rikkumise korral on hankijal õigus viia korratu maksja kuni 3 kuuks üle arvelduste akreditiivivormile või toodangu eest ettemaksu korras tasumisele, teatades sellest ostjale.

Arvelduste akreditiivivormi korral ei kanna hankija vastutust toodangu hankimisega viivitamise eest, mis on tingitud akreditiivi mitteõigeaegsest avamisest.

Kui maksjaks olev ostja ei ava akreditiivi hanketähtaja (-perioodi) jooksul, on hankijal õigus realiseerida toodang omal äranägemisel.

Kui maksja, kes ei ole ostja, ei ava akreditiivi ega tasu toodangu eest maksekorraldusega, on hankijal õigus nõuda ostjalt hankimiseks ettevalmistatud toodangu maksumuse tasumist, esitades selle olemasolu garantiid.

51. Maksjal (sealhulgas ka sellisel, kes ei ole saaja) on õigus keelduda toodangu eest tasumisest juhtudel, mis on ette nähtud käesolevas põhimääruses või muudes normatiivaktides, samuti lepingus.

52. Kui ostja ei ole maksja, on maksja alusetu keeldumise korral maksekorralduse aktsepteerimisest, samuti toodangu eest tasumisega üle 20 päeva viivitamise korral hankijal õigus nõuda ostja poolt toodangu eest tasumist NSVL Riigipanga poolt kinnitatud eeskirjades ettenähtud korras. Neil juhtudel tasub ostja lisaks toodangu maksumusele trahvi maksekorralduse aktsepteerimisest alusetu keeldumise või toodangu eest tasumisest kõrvalehoidumise eest ja viivise maksmisega viivitamise eest.

53. Kui lepingus on ette nähtud seadmete ja masinate hankimine komplekti üksikosadena, samuti komplekti üksikosade ärasaatmine vahetult valmistajatehasest, tehakse arveldused komplekti eest pärast kõigi selle osade ärasaatmist, kui lepingus ei ole ette nähtud tasumise teistsugust korda.

54. Kui makstakse toodangu eest, mille kvaliteet või kompleksus ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, on ostjal (saajal) õigus 2 kuu jooksul pärast ettenähtud tähtjaks akti koostamist toodangu mittekohase kvaliteedi või mittekompleksuse kohta nõuda aktseptita korras tootja (hankija) kontolt sisse liigselt makstud summad.

Tootja (hankija) kontolt toodangu eest liigselt makstud summade aktseptita mahakandmise käesolevas punktis ettenähtud korda kohaldatakse ka neil juhtudel, kui selline toodang on saadud materaal-tehnilise varustamise organisatsioonilt rikkumata tootjapakendis.

55. Kui hankija saadab ära toodangu, mille kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele ja kui ostja ei ole lõpetanud lepingut, on tal õigus tasuda toodangu maksumus pärast selle kvaliteedi järgi vastuvõtmist (kehtestatud vastuvõtutähtaegade piires), teatades sellest eelnevalt hankijale ja vastavale pangaasutusele. Selline arvelduste kord võidakse kehtestada kuni 6 kuuks.

VIII. Varaline vastutus

56. Ettevõtted peavad rakendama kõiki vajalikke abinõusid lepingute täitmiseks. Selleks on pooltel õigus kohaldada kohustuste täitmata jätmise eest varalisi sanktsioone, mis on ette nähtud seadusandluses ja lepingus. Sanktsioone kohaldatakse vastastikuse tasaarvestuseta.

57. Toodangu hankimisega viivitamise või puuduhanke eest maksab hankija ostjale leppetrahvi 8 protsenti tähtajaks hankimata jäänud toodangu maksumusest nomenklatuuri (sortimendi) üksikute nimetuste järgi.

Põllumajandussaaduste hankimisega viivitamise või puuduhanke eest nõutakse sisse leppetrahv 4 protsenti tähtajaks hankimata jäänud saaduste maksumusest.

Individuaalteostusega masinate ja seadmete hankimisega viivitamise või puuduhanke eest nõutakse sisse leppetrahv 3 protsenti tähtajaks hankimata jäänud toodangu maksumusest, kui lepingus ei ole ette nähtud leppetrahvi teistsugust suurust.

Kui lepingus ei ole ette nähtud toodangu üksikasjalikku nomenklatuuri (sortimenti), nõutakse leppetrahv sisse tähtajaks hankimata jäänud toodangu üldmaksumuselt.

Käesolevas punktis ettenähtud leppetrahv nõutakse sisse ühekordselt. Hankimata jäänud toodangu mahtu ei arvestata leppetrahvi suuruse kindlaksmääramisel, mis kuulub sissenõudmisele järgnevatel üleandmisperioodidel. Kui aasta järgnevatel üleandmisperioodidel järelhangitakse hankimata jäänud toodangu kogus tingimusel, et täielikult täidetakse hankekohustused ajavahemikus, mil puuduhange järelhangiti, vähendatakse hankimisega viivitamise ja puuduhanke eest sissenõudmisele kuuluva leppetrahvi suurust 50 protsenti.

58. Kui ostja on võtnud kasutamiseks vastu toodangu, mille hankimisel on tema eelneva kirjaliku nõusolekuta rikutud nomenklatuuri (sortimenti), ja kui lepingus ettenähtud toodang on üldsummas hangitud, maksab hankija ostjale trahvi käesoleva põhimääruse punktis 57 ettenähtud suuruses.

59. Kui hangitud toodangu kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, samuti kui on hangitud mittekomplektset toodangut, maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 20 protsenti mittekohase kvaliteediga või mittekomplektse toodangu maksumusest. Nimetatud trahv nõutakse sisse tootjalt, lepingus ettenähtud juhtudel aga hankijalt.

Kui toodang vastab standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile või näidistele (etalonidele), kuid ei vasta lepingus ettenähtud kõrgendatud kvaliteedinõuetele, nähakse trahv sellise toodangu hankimise eest ette lepingus.

Kui tootja (hankija) kõrvaldas kehtestatud tähtajaks defektid hangitud toodangus (komplekteeris selle täielikult), ei nõuta sisse käesolevas punktis ettenähtud trahvi.

60. Standardite, tehniliste tingimuste või lepingu nõuetest hoolimata toodangu hankimise eest taarata või pakendita või mittekohases taaras või pakendis, samuti toodangu hankimise eest pakkevahendeid kasutamata, kui hankija vastavalt kehtivatele eeskirjadele või lepingule on kohustatud toodangu ära saatma neid vahendeid kasutades, maksab hankija ostjale trahvi 5 protsenti sellise toodangu maksumusest.

61. Kui nõutakse sisse trahv toodangu hankimise eest, mille kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, siis trahvi mittekomplektsuse ja toodangu mittekohases taaras või pakendis hankimise eest sisse ei nõuta.

62. Jaotatava toodangu ärasaatmise (väljastamise) eest sellisele tarbijale, kellele seda ei ole eraldatud, ja kui ei ole täidetud hankelepingute kohustusi, maksab tootja (hankija) materiaal-tehnilise varustamise organi avalduse põhjal vastava eelarve tuludesse trahvi 20 protsenti selle toodangu maksumusest. Seadusandluses ettenähtud mõnd liiki toodangu osas nõutakse nimetatud rikkumise eest tootjalt (hankijalt) trahv sisse olenemata temapoolsete lepingukohustuste täitmisest.

63. Ärasaatmise prioriteedi (käesoleva põhimääruse punkt 32) rikkumise eest maksab tootja (hankija) materiaal-tehnilise varustamise organi avalduse põhjal vastava eelarve tuludesse trahvi 20 protsenti toodangu maksumusest, mille ärasaatmisel rikuti neid prioriteete.

64. Sellise toodangu ärasaatmise eest, mida riikliku vastuvõtu organid ei ole vastu võtnud või mis on ära saadetud hoolimata toodangu kvaliteedi järelevalvet ja kontrolli teostatavate organite keelust, maksab tootja (hankija) nimetatud organite ettekirjutuse põhjal vastava eelarve tuludesse trahvi 50 protsenti selle toodangu maksumusest.

65. Jaotatava toodangu hankimise või väljakujunenud majandussidemete põhjal toodangu hankimise lepingu sõlmimisest põhjendamatu kõrvalehoidumise eest maksab tootja (hankija) teisele poolele trahvi 100 rubla iga viivitatud päeva eest, kuid mitte üle 1000 rubla.

66. Maksenõude aktsepteerimisest (täielikult või osaliselt) põhjendamatu keeldumise eest, samuti toodangu eest tasumisest kõrvalehoidumise eest muude arveldusvormide puhul maksab ostja (maksja) hankijale trahvi 5 protsenti sellest summast, mille tasumisest ta keeldus või kõrvale hoidus.

Kui hangitud toodangu eest ei tasuta õigeaegselt, maksab ostja (maksja) hankijale viivist 0,04 protsenti viivitatud makse summast iga viivitatud päeva eest. Kui ostjaks (maksjaks) on kolhoos, makstakse nimetatud viivist 0,03 protsenti.

67. Toodangu eest arvlemisel hankija või ostja poolt alusetult saadud rahasummade kasutamise eest maksab süüdiolene pool teisele poolele kogu kasutamisaaja eest 5 protsenti intressi aastas.

Leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmisega seotud pretensioonide ja hagide osas protsente ei arvutata.

68. Taara, pakkevahendite ja erikonteinerite tagastamisega (äraandmisega) viivitamise eest kuni 15 päeva maksab ostja (saaja) tootjale (hankijale), muule taarasaajaettevõttele või taarat koguvale organisatsioonile

trahvi 150 protsenti tähtajaks tagastamata (äraandmata) jäänud taara, pakkevahendite ja erikonteinerite maksumusest, viivitamise eest üle 15 päeva aga 300 protsenti (tasaarvestades varem makstud sanktsioonisummad).

Taara, pakkevahendite ja erikonteinerite tagastamisega (äraandmisega) viivitamise eest trahvi maksmine ei vabasta toodangu saajat nende tagastamise (äraandmise) kohustusest.

Pakkevahendite või erikonteinerite kaotsimineku korral hüvitab saaja lisaks trahvi maksmisele saatjale ka nende maksumuse.

Saatja poolt saajale kuuluvate pakkevahendite ja erikonteinerite mittesihipärase kasutamise eest ilma tema nõusolekuta maksab saatja saajale trahvi nende vahendite (konteinerite) kolmekordse maksumuse ulatuses.

69. Käesoleva põhimääruse punktides 59 ja 68 ettenähtud trahvi, samuti kaotsiläinud pakkevahendite ja erikonteinerite maksumuse (käesoleva põhimääruse punkt 68) võib sisse nõuda aktseptita korras 2 kuu jooksul pärast nõudeõiguse tekkimist.

Nimetatud vahendite, samuti käesoleva põhimääruse punktis 54 ettenähtud juhtudel liigselt makstud summade aktseptita mahakandmise võib vaidlustada hagi esitamisega kehtestatud korras.

Kui käesolevas punktis märgitud trahv ja liigselt makstud summa on sisse nõutud hankijalt, kes ei ole toodangu tootja, on hankijal õigus 10 päeva jooksul pärast vastava maksenõude saamist tootjalt aktseptita korras sisse nõuda trahv ja liigselt makstud summa.

Käesolevas põhimääruses ettenähtud vahendite aktseptita mahakandmise korda ei kohaldata kooperasiivettevõtete suhtes.

70. Kontolt vahendite alusetult aktseptita mahakandmise eest maksab süüdiolav pool teisele poolele trahvi 10 protsenti aktseptita korras alusetult mahakantud summast.

71. Mõlema poole nõusolekul võib lepingus ette näha sanktsioonid kohustuste täitmatajätmise või mittekohase täitmise eest, mille eest seadusandlusega ei ole sanktsioone kehtestatud, samuti suurendada käesolevas põhimääruses kehtestatud sanktsioonimäärasid lepingutingimuste rikumise eest.

72. Ostjate pretensioonid, mis tekivad importtoodangu hankelepingu-gujärgsete kohustuste täitmatajätmise või mittekohase täitmise tõttu, kui puudub Nõukogu hankijate süü, rahuldatakse nende summade piires, mida võib kehtestatud korras sisse nõuda välisfirmadelt, kui seadusandluses ei ole ette nähtud teisiti.

73. Käesolevas põhimääruses ettenähtud sanktsioonide arvutamisel lähtutakse hindadest, mille järgi tehakse tarbijatega arveldusi toodangu eest. Põhihankijaks olevad ministriumid ja keskasutused võivad kooskõlastatult vastavate materiaal-tehnilise varustamise organitega kinnitada keskmised hinnad, millest lähtudes tuleb arvutada sanktsioone. Kui keskmisi hindu ei ole nimetatud korras kinnitatud, võidakse need ette näha lepingus.

74. Leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmisest olenemata hüvitab lepingut rikkunud pool teisele poolele selle tagajärjel tekitatud kahju selles osas, mis ei ole kaetud leppetrahviga (trahviga, viivisega).

Toodangu puuduhanke või selle hankimisega viivitamise korral, samuti kui on hangitud mittekohase kvaliteediga või mittekomplektset toodangut, maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) kehtestatud leppetrahvi (trahvi) ja hüvitab lisaks sellele niisuguse hankega tekitatud kahju, tasarvestamata leppetrahvi (trahvi).

Pooled võivad lepingus ette näha võimaluse hüvitada kahju kindlas summas, mis kuulub sissenõudmisele lepingukohustuste mittekohase täitmise korral.

75. Leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmine ja kohustuse mittekohase täitmisega tekitatud kahju hüvitamine ei vabasta pooli kohustuse täitmisest natuuras, välja arvatud seadusandlusega ettenähtud juhud.

IX. Käesoleva põhimääruse kohaldamise erisused

76. Käesoleva põhimääruse kohaldamise erisused metsamaterjalide, naftasaaduste ja söe hankimisel võib kehtestada NSVL Varustuskomitee kooskõlastatult NSV Liidu Riikliku Arbitraažiga, NSVL Agrotööstuskomitee materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide poolt kolhoosidele, sovhoosidele ja teistele põllumajandusettevõtetele põllumajandusmasinate ja muu toodangu hankimisel aga NSVL Agrotööstuskomitee kooskõlastatult NSV Liidu Riikliku Arbitraažiga. Nimetatud erisused töötatakse välja huvitatud ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul.

Tõlge

Kinnitatud

NSV Liidu Ministrite Nõukogu

25. juuli 1988. a. määrusega nr. 888

Tarbekaubahangete põhimäärus

I. Üldsätted

1. Käesolev põhimäärus reguleerib tarbekauba (edaspidi kaup) hankesuhteid, lähtudes NSV Liidu seaduse «Riikliku ettevõtte (koondise) kohta» ja NSV Liidu seaduse «Kooperatsiooni kohta NSV Liidus» nõuetest ning majanduse juhtimise põhjalikku ümberkorraldamist käsitlevatest muudest otsustest.

2. Käesoleva põhimääruse kehtivus laieneb riiklike, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike ettevõtete* vahelistele turu- ja turuvälise sihitud kauba ning turusihitud tootmistehnolise otstarbega toodangu hankesuhetele (kaasa arvatud importkauba hanked siseturul, kui seadusandluses ei ole ette nähtud teisiti) peale põllumajandussaaduste, mida realiseeritakse kontraheerimislepingute järgi.

* Selles ja järgnevates punktides mõistetakse ettevõtte all ettevõtteid, koondisi, organisatsioone ja asutusi.

Kui riigisisesele hangitakse kaupa, mille on valmistanud NSV Liidu territooriumil Nõukogude organisatsioonide poolt välispartnerite osavõtul moodustatud ühissettevõtted, kohaldatakse käesoleva põhimääruse norme, välja arvatud juhud, kui nende ettevõtete tegevuskorda käsitlevas seadusandluses või riikide- ja valitsustevahelistes NSV Liidu lepingutes on ette nähtud teisiti.

Kaupa hangitakse sõjaväeorganisatsioonidele käesoleva põhimääruse alusel, arvestades NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud «Sõjaväeorganisatsioonidele toodangu hankimise põhitingimusi».

Kaupa hangitakse riiklikku reservi ja riiklikust reservist NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kehtestatavas korras.

Ettevõtete ja välismajandusorganisatsioonide lepingusuhteid kauba ekspordimisel ja importimisel reguleeritakse NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud «Ekspordi- ja impordioperatsioonide korral lepingusuhete reguleerimise põhitingimustega», neis küsimustes aga, mida ei ole ette nähtud põhitingimustes, kohaldatakse käesoleva põhimääruse vastavaid norme.

3. Kaupa hangitakse lepingute alusel. Leping on põhidokument, mis määrab kindlaks poolte õigused ja kohustused igat liiki kauba hankimisel.

4. Teistes liiduvabariikides, Kaug-Põhja piirkondades ja muudes ennetähtaegse kohaleveo piirkondades asuvatele ostjatele (saajatele), samuti muudel seadusandlusega ettenähtud juhtudel hangitakse kaupa esmajärjekorras, olenemata tootmisplaani täitmise tasemest ja kauba hankimisest teistele ostjatele (saajatele).

5. NSVL Kaubandusministeerium töötab teiste ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul välja näidislepingud, mis kajastavad teatud liiki kauba hankimise või majandussidemete erisusi ja millest pooltel on õigus juhinduda lepingute sõlmimisel.

6. Ministeeriumid ja keskasutused ning hulgikaubandusettevõtted (-organisatsioonid) teevad tööd lepingute õigeaegse ja õige sõlmimise tagamiseks, organiseerivad kontrolli nende täitmise üle ning töötavad välja ja rakendavad ellu abinõusid lepingusuhete täiustamiseks ja sõlmitavate lepingute efektiivsuse suurendamiseks.

II. Majandussidemete korraldamine. Lepingute sõlmimise, muutmise ja lõpetamise kord

7. Kauba realiseerimise alaste majandussidemete kujundamise põhi viis on kauba hulgi laadadel vabamüügi tulemusena lepingute sõlmimine, mis on kauba sortimendi, selle kvaliteedi tõstmise ning muude selliste näitajate planeerimise aluseks, millega määratakse kindlaks ettevõtte tootmisalane ja sotsiaalne areng.

Laadade korraldamise ja läbiviimise korra määrab kindlaks NSV Liidu Ministrite Nõukogu.

8. Kui lepingukohustused on täidetud, on ettevõttel õigus realiseerida omal äranägemisel:

kaupa, mida ei ole arvatud riikliku tellimuse hulka;

kaupa, mida ei osetud hulgi laadadel;

kaupa, mis on toodetud üle riiklikus tellimuses kindlaksmääratud mahu;

kaupa, mille saamisest keeldusid või mida kehtestatud tähtjaks ei võtnud välja hankelepingu sõlminud tarbija* ja ostja*, või kaupa, mille eest tasumiseks ei ole avatud akreditiivi hanketähtaja (-perioodi) jooksul.

Seadusandlusega võib kindlaks määrata teatud kaubaliigid, millele see kord ei laiene.

9. Tarbijale antakse õigus valida hankija* ja kohaletoimetamise vormid (vahetult tootja poolt või hulgikaubandusettevõtte (-organisatsiooni) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooni kaudu), arvestades kehtestatud veosevoolu normaalsuundade skeeme, samuti minimaalseid saatmisnorme.

Lepingu kauba hankimiseks minimaalsest ärasaatmisnormist väiksemas koguses sõlmib tootja üldjuhul hulgikaubandusettevõttega (-organisatsiooniga) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooniga. Leping tarbija ja tootja vahel võidakse neil juhtudel sõlmida tootja nõusolekul.

10. Tootjate ja ostjate (tarbijate) vahel võib kehtestada pikaajalised majanduslikud otsesidemed ja pikaajalised majandussidemed kauba hankimiseks üldjuhul viisaastakuplaanide kehtivusajaks või pikemaks ajaks.

Pikaajalised otsesidemed kehtestatakse vahetult kauba tootjate ja tarbijate vahel. Pikaajalisi sidemeid kehtestavad tootjad ja tarbijad hulgikaubandusettevõtete (-organisatsioonide) ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonidega, kes neil juhtudel on vastavalt kauba ostjateks ja hankijateks.

Soodustamiseks pikaajaliste otsesidemete sisseseadmist tagavad hulgikaubandusettevõtted (-organisatsioonid) ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonid ettevõtetele informatsiooni teatud liiki kauba võimalike hankijate ja tarbijate kohta, arvestades ratsionaalset territoriaalset ja tootmisalast koostööd, samuti annavad neile muud vajalikku abi.

Ettepaneku pikaajaliste majanduslike otsesidemete ja pikaajaliste majandussidemete kehtestamiseks võib teha ükskõik kumb pool.

Ostjal (tarbijal) on tootjatega (hankijatega) pikaajaliste majanduslike otsesidemete ja pikaajaliste majandussidemete säilitamise ning laiendamise eelisõigus.

Väljakujunenud majandussidemeid (mis kehtivad vähemalt 2 aastat) ei või hankija ühepoolseks korras rikkuda.

Kui tootja (hankija) hoidub kõrvale lepingu sõlmimisest väljakujunenud majandussidemete korral, võib ostja (tarbija) anda vaidluse lahendamiseks arbitraažile, seadusandlusega ettenähtud juhtudel aga kohtule.

* Käesolevas põhimääruses mõistetakse:

tarbija all — ettevõtet, kes soetab kaupa tööstuslikuks töötlemiseks, tööstuslikuks tarbimiseks, eksploateerimiseks või kasutamiseks (turuväline tarbija), samuti jaekaubandusettevõtet ja toitlustusettevõtet;

ostja all — hulgikaubandusettevõtet (-organisatsiooni), materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooni, jaekaubandusettevõtet ja turuvälisest tarbijat;

hankija all — kaupa tootvat ettevõtet, hulgikaubandusettevõtet (-organisatsiooni) ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooni).

11. Majandussidemed aastaks või lühemaks tähtajaks kehtestatakse majandussidemete kujundamisest osa võtva organi otsuse alusel või ostjate (tarbijate) tellimuse põhjal.

12. Tootjad on kohustatud rahuldama ostjate (tarbijate) tellimused, kui need vastavad tootja spetsialiseerumisele ja profiilile ning kui nende esitamisel on arvestatud aega, mis on vajalik tootmisplaani koostamiseks ja selle materiaalseks kindlustamiseks.

Kui puuduvad väljakujunenud majandussidemed ja tootja keeldub sõlmimast lepingut sellise kauba hankimiseks, mida ei ole ette nähtud riiklikus tellimuses, vaatab ostja (tarbija) nõuete rahuldamise küsimuse läbi ja otsustab laadakomitee, väljaspool laata aga poolte kõrgemalseisvad organid 10 päeva jooksul pärast keeldumisest teatamist.

13. Sellise kauba osas, mille tootmiseks antakse riiklik tellimus, teatavad majandussidemete kujundamisest osavõtvad organid hiljemalt planeeritavale eelneva aasta 15. märtsiks ostjatele (tarbijatele) nende hankijate nimekirja, kellega võib sõlmida kauba hankelepinguid.

10 päeva jooksul pärast sellise informatsiooni saamist esitavad ostjad (tarbijad) neile organitele tellimused, märkides ära konkreetsed hankijad, kellelt nad tahaksid saada kaupa, samuti neile kõige ratsionaalsema kauba kohaletoimetamise vormi.

14. Majandussidemete kujundamise ning kauba hankelepingute sõlmimiseks nõudeavalduste ja tellimuste esitamise korra ning tähtajad, mida ei ole ette nähtud käesolevas põhimääruses, määrab kindlaks NSVL Kaubandusministeerium hankijaks olevate NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul ning kooskõlastatult NSVL Plaanikomiteega, kangaste ja muu tekstiilikauba osas aga NSVL Kergetööstusministeerium ostjaks olevate NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul ning kooskõlastatult NSVL Plaanikomiteega.

15. Lepingud sõlmitakse sel teel, et koostatakse üks dokument, millele pooled alla kirjutavad, või võtab hankija ostja (tarbija) tellimuse täitmiseks. Lepingusuhteid võidakse kehtestada ka kirju, telegramme, teletaipogramme, telefonogramme või radiogramme vahetades.

Lepingute sõlmimisel kasutatakse tellimuste ja lahtarvamuste protokollide unifitseeritud vorme, mis rahuldavad masintöötuse nõudeid. Nimetatud vormid kinnitab NSVL Kaubandusministeerium.

16. Lepingud sõlmitakse 5 aastaks, üheks aastaks või muuks perioodiks.

Lepingus tuleb kohustuslikult kindlaks määrata kauba üksikasjalik sortiment, kogus ja kvaliteet, selle hankimise tähtajad ja hind, pikaajaliste majanduslike otsesidemete ja pikaajaliste majandussidemete kohaselt sõlmitavas pikaajalises lepingus aga kauba nimetus, grupisortiment ja kogus ning spetsifikatsioonide kooskõlastamise ja esitamise kord ja tähtajad. Kui lepingus puuduvad need tingimused, ei loeta lepingut sõlmituks.

17. Kui leping kauba hankimiseks sõlmitakse väljaspool hulgilaata, saadab ostja (tarbija) hankijale tellimuse 2 eksemplaris, märkides ära kauba koguse, üksikasjaliku sortimendi ja kvaliteedi, selle hankimise tähtajad, hinna ja muud vajalikud andmed.

Tellimus loetakse täitmiseks vastuvõetuks ja omandab lepingu jõu, kui hankija 20 päeva jooksul pärast selle saamist ei teata ostjale tellimuse tagasilükkamisest või vastuväidetest selle üksikute tingimuste kohta. Vastuväited tellimuse üksikute tingimuste kohta ja vastuväidete motiivid märgib hankija ära allakirjutatud tellimuses.

Kui on vaja kooskõlastada lisatingimusi, mida ei ole tellimuses ette nähtud, saadab hankija sama tähtaja jooksul ostjale lepinguprojekti 2 eksemplaris.

Ühe poole nõudel vormistatakse kauba hankesuhted lepingu sõlmimise teel, millele kirjutavad alla hankija ja ostja.

18. Pärast lepinguprojekti saamist kirjutab lepingupool hiljemalt 20 päeva jooksul sellele alla ja tagastab lepingu ühe eksemplari teisele poolele.

Kui lepinguprojekti saamisel, mis käsitleb riiklikus tellimuses ettenähtud kauba hankimist või kauba hankimist väljakujunenud majandussidemete põhjal, tekib lepingupoolel vastuväiteid selle tingimuste suhtes, koostab ta hiljemalt 20 päeva jooksul pärast projekti saamist lahkarvamuste protokollu ja saadab selle 2 eksemplaris teisele poolele koos allakirjutatud lepinguga, märkides ära lahkarvamuste olemasolu lepingus.

Lahkarvamuste protokollu saanud pool peab selle hiljemalt 20 päeva jooksul saamise päevast arvates läbi vaatama (vajaduse korral koos teise poolega), võtma lepingusse kõik vastuvõetud ettepanekud, vaidlusküsimused andma aga sama tähtaja jooksul lahendada arbitraažile, seadusandlusega ettenähtud juhtudel aga kohtule. Kui ostja saab hankija vastuväidetega tellimuse, annab ostja reguleerimata lahkarvamused samaks tähtajaks lahendada vastavalt arbitraažile või kohtule.

Kui lahkarvamuste protokollu või vastuväidetega tellimuse saanud pool ei anna reguleerimata jäänud lahkarvamusi 20 päeva jooksul lahendada vastavalt arbitraažile või kohtule, loetakse teise poole ettepanekud vastuvõetuks.

Kuni lepingu (tellimuse) suhtes tekkinud lahkarvamuste lahendamiseni hangib hankija kaupa ostjaga kooskõlastatud koguses ja sortimendis.

Kui hankija hoidub kõrvale lepingu sõlmimisest riiklikus tellimuses ettenähtud kauba hankimiseks, samuti väljakujunenud majandussidemete põhjal kauba hankimist käsitleva lepingu sõlmimisest, või kui on vaidlus sellise lepingu tingimuste üle, on ostjal õigus anda vaidlus lahendada vastavalt arbitraažile või kohtule.

19. Leping või selle üksikud tingimused, mis on vastuolus seadusandlusega, on kehtetud.

Lepingut võib muuta või lõpetada ainult poolte kokkuleppel, kui seadusandluses ei ole ette nähtud teisiti. Pooltel on õigus pikendada lepingu kehtivust uueks tähtajaks.

Lepingu muutmise, lõpetamise või selle kehtivusaja pikendamine vormistatakse poolte allakirjutatud lisakokkuleppega või kirjade, telegrammide, teletaipogrammide, telefonogrammide või radiogrammide vahetamise teel.

Lepingu muutmise, lõpetamise või selle kehtivusaja pikendamise ettepaneku saanud pool peab andma teisele poolele vastuse hiljemalt 10 päeva jooksul pärast ettepaneku saamist. Kui pooled ei jõua kokkuleppele, lahendab poolte vaidluse huvitatud poole avalduse põhjal arbitraaž, seadusandlusega ettenähtud juhtudel aga kohus.

Ühepoolselt on lubatud keelduda lepingu täitmisest (täielikult või osaliselt):

kui hangitakse kaupa, mille kvaliteedis on kõrvalekaldumisi standarditest, tehnilistest tingimustest, muust dokumentatsioonist või näidistest (etalonidest). Sel juhul kinnistab majandussidemete kujundamisest osavõtnud organ ostja palvel ta teise hankija juurde;

kui pank kuulutab ostja maksujõuetuks;

kui hankija tõstab alusetult kauba hinda;

seadusandlusega ettenähtud muudel juhtudel.

Ostjal on samuti õigus keelduda (täielikult või osaliselt) lepingus ettenähtud kaubast tingimusel, et ta täielikult hüvitab hankijale sellega seoses tekkinud kahju.

Lepingu lõpetamise korral on lepingupool kohustatud sellest teisele poolele vähemalt üks kuu ette teatama.

III. Kauba kogus, sortiment, hankimise tähtajad ja kord

20. Hankimisele kuuluva sellise kauba kogus, mida ei ole ette nähtud riiklikus tellimuses, määratakse lepingus kindlaks ostja tellimuse alusel.

Hankimisele kuuluva sellise kauba kogus, mis on arvatud riiklikku tellimusse, määratakse lepingus kindlaks vastavalt ostjale eraldatud limiidile (fondile).

Hankimisele kuuluva kauba üksikasjalik sortiment määratakse lepingus kindlaks ostja tellimuse alusel.

21. Tootjad on kohustatud 10 aasta jooksul pärast mõnd liiki kauba tootmise lõpetamist (kui kohustuslikes eeskirjades või lepingus ei ole ette nähtud teisiti) võtma täitmiseks ostjate tellimused selle kauba varuosade hankimiseks.

22. Kauba hankimise tähtaegu (perioode) määravad pooled kindlaks lepingus, arvestades kauba hangete rütmilise tagamise ja sellega ostjate häireteta varustamise vajadust.

Kaug-Põhja piirkondadesse ja teistesse ennetähtaegse kohaleveo piirkondadesse kauba hankimise tähtajad määratakse kindlaks vastavalt kauba ümberlaadimisbaasidesse ja -ladudesse kohaletoimetamise kehtestatud tähtaegadele.

Kaupa võib ennetähtaegselt hankida ostja nõusolekul. Ennetähtaegselt hangitud ja ostja poolt vastuvõetud kauba eest tasutakse ja see kaup arvatakse järgmisel perioodil hankimisele kuuluva kauba koguse hulka.

23. Hankija poolt kaubahankekohustuse täitmise päevaks loetakse kauba transpordi- või sideorganile üleandmise päev kauba saatmisel mittekohalikule saajale, kauba üleandmisel saaja või hankija (tootja) laos aga üleande-vastuvõtuakti kuupäev või kuupäev kauba kättesaamist tõendava allkirja juures.

Poolte kokkuleppel võib lepingus ette näha kohustuste täitmise muu aja.

24. Kui kaup saadetakse mitte lepingujärgsele ostjale, vaid saajale, kes ei ole hankijaga lepingusuhetes, saadab ostja hankijale saatmiskorraldused, mille ära kirjad saadetakse saajale.

Saatmiskorralduse sisu, väljasaatmise kord ja tähtajad, samuti selles muudatuste tegemise kord ja tähtajad nähakse ette lepingus.

Kui ostja ei esita saatmiskorraldust lepingus ettenähtud tähtajaks või esitab selle käesolevas põhimääruses ja lepingus ettenähtud tingimusi rikkudes, on hankijal õigus nõuda temalt ärasaatmiseks ettevalmistatud kauba maksumuse tasumist, esitades selle olemasolu garantii, või viia hanketähtaeg üle järgmisele perioodile, teatades sellest ostjale.

25. Kauba kogus, mille hankija jättis hankimata või ostja jättis välja võtmata mõnel hankeperioodil, kuulub järelhankimisele (väljavõtmisele) järgmisel perioodil lepingu kehtivusaja piires (riiklikku tellimuse arvatud kauba osas aga limiidi (fondi) kehtivusaega arvestades).

Hankimata kauba kogus järelhangitakse sortimendis, mis on kehtestatud selleks perioodiks, millal toimub järelhankimine, kui ostja ei nõua järelhankimist selle perioodi sortimendis, milles kaup jäi hankimata.

Väljavõtmata jäänud kaubakogus järelhangitakse sortimendis, mis oli kehtestatud selleks perioodiks, millal ostja (saaja) jättis kauba välja võtmata.

Lepingus võib ette näha teistsuguse korra ja tähtajad hankija poolt hankimata jäänud kaubakoguse järelhankimiseks või ostja poolt välja võtmata jäänud kaubakoguse väljavõtmiseks.

Ostjal on õigus hankijale teatades keelduda kauba vastuvõtmisest, mille hanketähtaeg on mööda lastud, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti. Kauba, mille hankija saatis välja enne ostjalt teate saamist, on viimane kohustatud vastu võtma ja selle eest tasuma.

Ühenimelist hangitud kaup, mis kuulub sellesse sortimenti, ei arvata hankimata jäänud teisenimelise kauba katteks, välja arvatud juhud, kui see kaup on hangitud ostja eelneval kirjalikul nõusolekul või kui ostja võttis kauba kasutamiseks vastu. Nendel juhtudel ei kuulu hankimata jäänud kaup järelhankimisele.

Kaup, mis on hangitud ühele saajale üle koguse, mis oli selleks hankeperioodiks ette nähtud lepingus või lepingu täitmiseks väljaantud saatmiskorralduses, samuti kaup, mis on hangitud mitte sellele saajale, kes on märgitud saatmiskorralduses, ei arvata teistele saajatele hankimata jäänud kauba katteks, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

Kui nimetatud kaup on vastu võetud komisjonimüügi korras realiseerimiseks, on ostjal õigus mitte arvata seda kaup lepingu täitmise katteks, teatades sellest hankijale lepingus kehtestatud tähtajaks.

26. Hankija hangib kaup:

a) mittekohalikele saajatele raudtee- või veetransporti kasutades kaubakiirusega, vastavates eeskirjades ettenähtud juhtudel aga autotranspordivahenditega.

Raskesti ligipääsetavates piirkondades asuvatele saajatele, kellele kaup on võimalik kohale toimetada ainult õhutranspordiga, hangitakse seda nimetatud transpordiliiki kasutades;

b) kohalikele saajatele tavaliselt autotranspordivahenditega tsentraliseeritud kohaleveo korras.

Kauba tsentraliseeritud kohalevedu autotranspordivahenditega mitte-kohalikele saajatele toimub vastavates eeskirjades või lepingus ettenähtud juhtudel.

Kui kaupa hangitakse lepingute järgi, mille tootjad on sõlminud kaubandusettevõtetega (-organisatsioonidega), samuti turuväliste tarbijatega, veab kauba autotranspordivahendiga tsentraliseeritult kohale tootja. Kui kaupa hangitakse hulgikaubandusettevõtetega (-organisatsioonidega) ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonidega sõlmitud lepingute järgi, veavad saajatele kauba tsentraliseeritult kohale hulgikaubandusettevõtted (-organisatsioonid) ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonid nii oma kui ka tootja ladudest.

Liiduvabariigi ministrite nõukogu poolt või tootja kokkuleppel hulgikaubandusettevõtte (-organisatsiooni) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooniga võib nii saajatele tootjaga sõlmitud lepingute põhjal kui ka saajatele hulgikaubandusettevõttega (-organisatsiooniga) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooniga sõlmitud lepingute põhjal kauba autotranspordivahenditega tsentraliseeritult kohaleveo kohustuse panna tootjale või hulgikaubandusettevõttele (-organisatsioonile) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonile.

Kui kaupa veetakse kohale (veetakse välja) autotranspordivahendiga, toimub kauba pealelaadimine ja tagastatava taara mahalaadimine hankija jõudude ja vahenditega ning tema kulul, kauba mahalaadimine ja tagastatava taara pealelaadimine saaja laos aga saaja jõudude ja vahenditega ning tema kulul.

Vajaduse korral võib liiduvabariigi ministrite nõukogu kehtestada kauba mahalaadimise ning tagastatava taara jaekaubandus- ja toitlustusettevõtetes ning -organisatsioonides pealelaadimise, samuti sellega seotud kulutuste jaotamise teistsuguse korra.

Vajaduse korral toimub kauba saatmine, samuti selle tsentraliseeritud kohalevedu poolte kooskõlastatud graafikute järgi.

Lepingus võib ette näha kauba ärasaatmise mis tahes transpordiliigi või kauba väljavõtmise ostja (saaja) poolt tootja (hankija) laost.

27. Transpordikulud kannab hankija või ostja kooskõlas kauba hinnakirjaga või muude kohustuslike eeskirjadega, nende puudumisel aga vastavalt lepingule. Ostja nõudmisel kauba kiirendatud korras ärasaatmisega seotud lisakulud kannab ostja.

Neil juhtudel, kui kaup saadetakse vastavalt kohustuslikele eeskirjadele või lepingule ära raudteetranspordi (veetranspordi) asemel auto- või õhutranspordi kasutades, jaotatakse veomaksumuse vahe hankija ja ostja vahel poolte kokkuleppel, kui hinnakirjas ei ole ette nähtud teisiti. Kui kokkuleppele ei jõuta, jaotatakse veomaksumuse vahe poolte vahel võrdselt.

28. Kaup saadetakse saajale vastavalt minimaalsetele saatmismääradele.

Kauba minimaalseks saatmisenormiks on vagun või konteiner. Mõne kaubaliigi osas võib NSVL Kaubandusministeeriumi poolt või poolte kokkuleppel kehtestada muud minimaalsed saatmisenormid.

Kauba minimaalsetest saatmisenormidest väiksemas koguses hankimise ja kauba postisaadetistena saatmise kord nähakse ette lepingus.

Kui kauba saajaks on hulgikaubandusettevõtte (-organisatsioon) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioon, samuti seadusandlusega ettenähtud muudel juhtudel, ning kui saajale kvartalis hankimisele kuuluva kauba kogus on minimaalsest saatmisenormist väiksem, on tootja (hankija) kohustatud saatma kauba saaja aadressil minimaalsest saatmisenormist väiksemas koguses (ühekorraga kogu kvartaliks ettenähtud kauba koguse).

Hulgikaubandusettevõtted (-organisatsioonid) ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonid saadavad (väljastavad) kaupu igasuguses ostjale vajalikus koguses alla minimaalse saatmisenormi.

29. Ostja nõusolekuta hangitud kauba, mida ei ole lepingus ette nähtud, või kauba, mis on hangitud lepingutingimusi rikkudes või lepingu puudumise korral, võtab ostja (saaja) vastutavale hoiule, kui ta keeldub seda kasutamiseks vastu võtmast, välja arvatud juhud, millal ostjal (saajal) on seadusandluse kohaselt õigus keelduda sellist kaupa transpordiorganitelt vastu võtmast.

30. Kauba taara ja pakend peavad vastama standardite või tehniliste tingimuste nõuetele. Taara standardite ja tehniliste tingimuste numbrid ning indeksid märgitakse lepingus.

Tootja (hankija) on kauba hankimisel kohustatud kasutama pakkevahendeid ja erikonteinereid ning inventartaarat, kui see on ette nähtud kehtivates eeskirjades või lepingutes.

Korduvkasutamisega taara ning pakke- ja sidumismaterjal, pakkevahendid, erikonteinerid ning inventartaara kuulub tagastamisele tootjale (hankijale) või muule taarasaajaettevõttele või tuleb ära anda taarat koguvale organisatsioonile. Nende kasutamise, ringlemise ja tagastamise kord määratakse kindlaks eeskirjadega, mille töötab välja NSVL Varustuskomitee NSVL Agrotööstuskomitee, NSVL Kaubandusministeeriumi ja teiste huvitatud ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul ning kinnitab NSVL Varustuskomitee kooskõlastatult NSV Liidu Riikliku Arbitraaži.

31. Kauba koguse järgi vastuvõtmise korra ja tähtajad määrab kindlaks NSV Liidu Riiklik Arbitraaž.

IV. Kauba kvaliteet ja kompleksus

32. Hangitava kauba kvaliteet peab vastama standarditele, tehnilistele tingimustele ja muule dokumentatsioonile, millega kehtestatakse nõuded kauba kvaliteedi suhtes, samuti näidistele (etalonidele).

Lepingus võib ette näha standardite, tehniliste tingimuste, muu dokumentatsiooni või näidistega (etalonidega) võrreldes kõrgemad nõuded kauba kvaliteedi suhtes.

Standardite, tehniliste tingimuste ja muu dokumentatsiooni numbrid ja indeksid märgitakse ära lepingus.

Tootja (hankija) tõendab hangitava kauba kvaliteeti vastava kvaliteetidokumentidega. Dokumentide liigid ja vormid kinnitab NSVL Riiklik Standardikomitee. Nimetatud dokumendid saadetakse koos kaubaga, kui kohustuslikes eeskirjades või lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

33. Kauba garantiiaeg kehtestatakse standardites või tehnilistes tingimustes.

Kui standardites või tehnilistes tingimustes ei ole kehtestatud garantiiaega, võidakse see ette näha lepingus.

Pooled võivad lepingus kehtestada pikema garantiiaja kui on ette nähtud standardites või tehnilistes tingimustes.

Tootja (hankija) tagab kauba kvaliteedi tervikuna, kaasa arvatud koostisosad ja komplekteerivad tooted. Komplekteerivate toodete ja koostisosade garantiiaeg loetakse võrdseks põhitoote garantiiajaga ja see lõpeb üheaegselt põhitoote garantiiajaga, kui põhitoote standardis või tehnilistes tingimustes ei ole ette nähtud teisiti.

Ekspluateerimise garantiiaega arvutatakse kauba jaemüügi päevast, turuväliseks tarbimiseks hangitava kauba puhul aga ostja (saaja) poolt kauba kättesaamise päevast, kui standardites, tehnilistes tingimustes või lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

Tootja (hankija) on kohustatud kaubas garantiiaja jooksul avastatud defektid omal kulul kõrvaldama või kauba ümber vahetama, kui ta ei tõesta, et defektid tekkisid seetõttu, et ostja (saaja) rikkus kauba kasutamise või hoidmise eeskirju. Defektid kõrvaldatakse või kaup vahetatakse ümber 20 päeva jooksul pärast ostjalt (saajalt) avastatud defektide kohta teate saamist, kui standardites, tehnilistes tingimustes, muus dokumentatsioonis või poolte kokkuleppes ei ole kehtestatud teistsuguseid tähtaegu.

Kui kõrvaldatakse defektid sellises kaubas, millele on kehtestatud ekspluateerimise garantiiaeg, pikeneb see aja võrra, mille kestel kaup ei kasutatud avastatud defektide tõttu. Kui kaup vahetatakse ümber tervikuna, arvutatakse uut garantiiaega ümbervahetamise päevast.

Kõlblikkuse ja hoidmise garantiiaegu arvutatakse kauba valmistamise päevast.

34. Kui kauba kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, on ostjal (saajal) õigus keelduda kaupa vastu võtmast ja selle eest tasumast, kui aga selle eest on juba tasutud, siis kehtestatud korras nõuda tasutud summade tagastamist ja kauba ümbervahetamist. Ostjal (saajal) on õigus nimetatud kaup vastu võtta leppehinnaga või realiseerimiseks komisjonimüügi korras. Sel juhul ei arvata kaupa hankelepingujärgsete kohustuste täitmise hulka.

Kui hangitakse kaupa, mille sort (kvaliteet) on madalam kui on märgitud kauba kvaliteeti tõendavas dokumentis, kuid mis vastab standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile või näidistele (etalonidele), on ostjal (saajal) õigus võtta kaup vastu hinnaga, mis on ette nähtud vastava sordiga (kvaliteediga) kaubale, või keelduda kaupa vastu võtmast ja selle eest tasumast.

Kui ostja (saaja) keeldus vastu võtmast kaupa, mille kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, on tootja (hankija) kohustatud 10 päeva jooksul seda kaupa käsutama, kiiresti rikneva kauba puhul aga käsutama seda 24 tunni jooksul pärast ostjalt (saajalt) keeldumisteate saamist. Kui tootja (hankija) ei käsuta kaupa nimetatud aja jooksul, on ostjal (saajal) õigus realiseerida see kohapeal või tagastada tootjale (hankijale). Kiiresti riknev kaup kuulub igal juhul realiseerimisele (kasutamisele) kohapeal.

Kui hangitakse selliste defektidega kaupa, mis on tekkinud tootja (hankija) süü tõttu ning mida võib kõrvaldada kohapeal, on tootja (hankija) kohustatud ostja (saaja) nõudel defektid kõrvaldama oma valitud viisil (sealhulgas ka ümbervahetamise teel) 20 päeva jooksul pärast ostja (saaja) nõudmise saamist, kui standardites, tehnilistes tingimustes, muus dokumentatsioonis või poolte kokkuleppes ei nähta ette muud tähtaega, või hüvitama kulutused, mis ostja (saaja) kandis defektide kõrvaldamisel oma vahenditega.

Kuni kauba defektid ei ole kõrvaldatud, on ostjal (saajal) õigus keelduda selle eest tasumisest, kui aga kauba eest on juba tasutud, siis nõuda tasutud summade kehtestatud korras tagastamist.

35. Kaup tuleb hankida komplektselt, vastavalt standardite, tehniliste tingimuste või hinnakirjade nõuetele. Lepingus võib ette näha kauba hankimise koos komplekti juurde kuuluvate täiendavate toodetega (osadega) või ilma komplekti kuuluvate üksiktoodeteta (-osadeta), mida ostja ei vaja.

Kui kauba komplektsus ei ole kindlaks määratud standardites, tehnilistes tingimustes või hinnakirjades, võib selle kindlaks määrata lepingus.

Kui hangitakse mittekomplektselt kaupa, on tootja (hankija) kohustatud ostja (saaja) nõudel kauba täielikult komplekteerima või asendama selle komplektses kaubaga 20 päeva jooksul pärast nõude saamist, kui poolte kokkuleppes ei ole kehtestatud teistsugust tähtaega. Kuni kaupa ei ole komplekteeritud või ümber vahetatud, on ostjal (saajal) õigus keelduda selle eest tasumisest, kui aga kauba eest on juba tasutud, siis nõuda tasutud summade kehtestatud korras tagastamist.

Kui tootja (hankija) ei komplekteeri kaupa kehtestatud tähtajaks või ei asenda seda komplektsega, on ostjal (saajal) õigus kaubast keelduda.

36. Ostja poolt sellise kauba vastuvõtmine, mis ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, ei vabasta tootjat (hankijat) käesoleva põhimääruse punktis 52 ettenähtud trahvi maksmisest.

37. Hangitav kaup markeeritakse vastavalt standardite või tehniliste tingimuste nõuetele. Pooltel on õigus lepingus ette näha markeerimisnõuded, mis ei ole kehtestatud standardites või tehnilistes tingimustes.

Hangitavale kaubale või selle pakendile tuleb paigutada kehtestatud korras registreeritud kaubamärk. Kaubamärki ei paigutata kaubale, mis vastavalt standarditele või tehnilistele tingimustele ei kuulu markeerimisele.

Kui hangitakse markeerimata või mittekohaselt markeeritud kaupa, on ostjal (saajal) õigus (kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti) markeerida seda (muuta markeeringut) tootja (hankija) kulul või nõuda, et tootja (hankija) markeeriks kauba (muudaks markeeringu), või keelduda kaupa vastu võtmast.

38. Kauba kvaliteedi järgi vastuvõtmise korra ja tähtajad kehtestab NSV Liidu Riiklik Arbitraaž.

V. Hinnad ja arvelduste kord

39. Lepingu sõlmimisel ja täitmisel kohaldatakse tsentraliseeritud kehtestatud hindu, seadusandlusega ettenähtud juhtudel aga leppehindu ja tootja (hankija) poolt iseseisvalt kinnitatavaid hindu.

Kui hangitakse kaupa, millele kohaldatakse tsentraliseeritud kehtestatud hindu, nähakse lepingus ette konkreetne hind, märkides ära hinnakirja või muu akti numbri, millega hind on kinnitatud, kinnitamise kuupäeva, samuti selle kinnitanud organi, või viide aktile, millega hind on kehtestatud.

Poolte kokkuleppel võib kehtestada tsentraliseeritud kehtestatud hinnaga võrreldes madalama hinna sellisele kaubale, mille järele ei ole enam nõudlust.

Turusihitusega kauba eest, millele on kehtestatud jaehinnast kõrgem hulgihind, tasutakse jaehinna järgi, millest arvatakse maha kaubanduslik ja vastavatel juhtudel hulgiturustuse mahahindlus, kui hinnakirjas, muudes kohustuslikes eeskirjades või lepingutes ei ole ette nähtud arvelduste teistsugust korda.

Kui kohustuslikes eeskirjades on ette nähtud, et kauba hankimisel hulgi-kaubandusettevõtte (-organisatsiooni) või materaal-tehnilise varustamise organisatsiooni kaudu peavad need ettevõtted (organisatsioonid) ostjatele kinni osa kaubanduslikust mahahindlusest või võtavad hinnalisan- dit, märgitakse lepingus ära mahahindluse (juurdehindluse) suurus koos viitega aktile, millega see on kinnitatud.

40. Kui lepingu kehtivusaja jooksul muudetakse tsentraliseeritud kehtestatud hindu, on hankija kohustatud viivitamatult pärast seda, kui ta sai teada hinna muutmise, teatama sellest ostjale. Enne hinna muutmist ärasaadetud (üleantud) kauba eest tasutakse ärasaatmise (üleandmise) ajal kehtinud hinna järgi, kui hinna muutmise aktis ei ole ette nähtud teisiti.

41. Kui hulgi-kaubandusettevõttele (-organisatsioonile), välja arvatud tarbijate kooperatiivi rajooniliit, hangitakse kaupa hinnaga franko vagun (laev) — sihtjaam (-sadam), hüvitavad hankijad ostjatele omal kulul kauba jaekaubandusettevõtetele (-organisatsioonidele), sealhulgas ka tarbijate kooperatiivide rajooniliitidele ja rajoonide tarbijate kooperatiividele raudtee- (vee-) transpordiga edasisaatmise veokulud, võimaldades kehtestatud korras täiendava mahahindluse (lisaks kaubanduslikule mahahindlusele) kohustuslike eeskirjadega ettenähtud suurus, kui aga neis ei ole ette nähtud mahahindluse suurst, siis poolte kokkuleppel.

Täiendavat mahahindlust võimaldatakse ka siis, kui ostja, kellel on jaekaubandusettevõttega (-organisatsiooniga), sealhulgas ka tarbijate kooperatiivi rajooniliidu ja rajooni tarbijate kooperatiiviga raudtee- (veetranspordi-) ühendus, saadab tegelikult neile kauba muud transpordiliiki kasutades. Täiendava mahahindluse suurus kauba kohaletoimetamise korral mis tahes transpordiliiki kasutades kehtestatakse, lähtudes kauba raudteel (veetranspordiga) kohaletoimetamise maksumusest (tariifist või kaubaveotasust).

42. Arvelduste kord ja vorm määratakse lepingus kindlaks vastavalt NSVL Riigipanga poolt kinnitatud eeskirjadele. Tsentraliseeritud arveldused kauba eest on lubatud seadusandlusega ettenähtud juhtudel.

Kui ettevõtte, kes ei ole lepingupooleks, osaleb vastavalt kehtivatele eeskirjadele arveldustes kauba eest, kasutab ta arvelduste osas lepingupoole õigusi ja täidab lepingupoole kohustusi.

43. Arveldusdistsipliini rikkumise korral on hankijal õigus viia korratu maksja kuni 3 kuuks arvelduste akreditiivivormile või kauba eest ettemaksu korras tasumisele, teatades sellest ostjale.

Arvelduste akreditiivivormi korral ei kanna hankija vastutust kauba hankimisega viivitamise eest, mis on tingitud akreditiivi mitteõigeaegsast avamisest.

Kui maksja, kes ei ole ostja (tarbija), ei ava akreditiivi ega tasu kauba eest maksekorraldusega, on hankijal õigus nõuda ostjalt (tarbijalt) hankimiseks ettevalmistatud kauba maksumuse tasumist, esitades selle olemasolu garantii.

44. Maksjal (sealhulgas ka sellisel, kes ei ole saaja) on õigus keelduda kauba eest tasumisest juhtudel, mis on ette nähtud käesolevas põhimääruses või muudes normatiivaktides, samuti lepingus.

45. Kui ostja ei ole maksja, on maksja alusetu keeldumise korral maksekorralduse aktsepteerimisest, samuti kauba eest tasumisega üle 20 päeva viivitamise korral hankijal õigus nõuda ostja poolt kauba eest tasumist NSVL Riigipanga poolt kinnitatud eeskirjades ettenähtud korras. Neil juhtudel tasub ostja lisaks kauba maksumusele trahvi maksekorralduse aktsepteerimisest alusetu keeldumise või kauba eest tasumisest kõrvalehoidumise eest ja viivist maksmisega viivitamise eest.

46. Kui makstakse kauba eest, mille kvaliteet või kompleksus ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, on ostjal (saajal) õigus 2 kuu jooksul pärast kauba mittekohase kvaliteedi või mittekompleksuse kohta kehtestatud tähtajaks akti koostamist tootja (hankija) kontolt aktseptita korras sisse nõuda liigselt makstud summad.

Jaekaubandusettevõtte poolt realiseeritud kauba osas, millele on kehtestatud garantiiaeg, arvutatakse 2-kuulist tähtaega kodanikele tagastatud kauba maksumuse hüvitamise või akti asendava dokumendi alusel kauba kvaliteetsega asendamise päevast.

Käesolevas punktis ettenähtud korda tootja (hankija) kontolt kauba eest liigselt makstud summade aktseptita mahakandmiseks kohaldatakse ka neil juhtudel, kui selline kaup on saadud hulgikaubandusettevõtelt (-organisatsioonilt) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonilt riikkumata tootjapakendis.

47. Kui hankija saadab ära kauba, mille kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele ja kui ostja ei ole lõpetanud lepingut, on tal õigus tasuda kauba maksumus pärast selle kvaliteedi järgi vastuvõtmist (kehtestatud vastuvõtutähtaja piires), teatades sellest eelnevalt hankijale ja vastavale pangaasutusele. Selline arvelduste kord võidakse kehtestada kuni 6 kuuks.

VI. Varaline vastutus

48. Ettevõtted peavad rakendama kõiki vajalikke abinõusid lepingute täitmiseks. Selleks on pooltel õigus kohaldada varalisi sanktsioone seadusandluses ja lepingus ettenähtud kohustuste täitmatajätmise eest. Sanktsioone kohaldatakse vastastikuse tasaarvestuseta.

49. Kauba hankimisega viivitamise või puuduhanke eest maksab hankija ostjale leppetrahvi 4 protsenti, juveeltoodete ja väärismetallist kellade osas aga 1,5 protsenti tähtajaks hankimata jäänud kauba maksumusest sortimendi üksikute nimetuste järgi.

Kauba hankimisega viivitamise või puuduhanke eest teistes liiduvabariikides, Kaug-Põhja piirkondades ja muudes ennetähtaegse kohaleveo piirkondades asuvatele ostjatele nõutakse leppetrahv sisse poolteisekordses suuruses.

Lastekauba hankimisega viivitamise või puuduhanke eest maksab hankija ostjale leppetrahvi 8 protsenti tähtajaks hankimata jäänud kauba maksumusest sortimendi üksikute nimetuste järgi, olenemata hankimispiirkonnast.

Kui hankijaks olevalt hulgikaubandusettevõtelt (-organisatsioonilt) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonilt nõutakse leppetrahv sisse poolteisekordses suuruses kaubatootja süü tõttu, kannab tootja hulgikaubandusettevõtte (-organisatsiooni) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooni ees varalist vastutust samas ulatuses ka siis, kui nad asuvad ühe liiduvabariigi piires.

Kauba hankimisega viivitamise või puuduhanke eest võib hankijalt leppetrahvi sisse nõuda iga sihtpunkti või iga saaja osas eraldi.

Käesolevas punktis ettenähtud leppetrahv nõutakse sisse ühekordselt. Hankimata jäänud kauba mahtu ei arvestata leppetrahvi suuruse kindlaksmääramisel, mis kuulub sissenõudmisele järgnevatel üleandmisperioodidel. Kui aasta järgnevatel üleandmisperioodidel järelhangitakse hankimata jäänud kaubakogus tingimusel, et täielikult täidetakse hankekohustused ajavaheühikus, milles puuduhange järelhangiti, vähendatakse hankimisega viivitamise ja puuduhanke eest sissenõudmisele kuuluva leppetrahvi suurust 50 protsenti.

50. Kauba saatmise (kohaletoimetamise) kooskõlastatud graafiku iga rikkumise eest maksab graafikut rikkunud pool teisele poolele trahvi 1 protsent tähtajaks ära saatmata (kohale toimetamata) või vastu võtmata jäänud kauba maksumusest.

Nimetatud trahvi makstakse olenemata leppetrahvi maksmisest kauba hankimisega viivitamise või puuduhanke eest.

51. Kui ostja on võtnud kasutamiseks vastu kauba, mille hankimisel on tema eelneva kirjaliku nõusolekuta rikutud sortimenti, ja kui lepingus ettenähtud kaup on üldsummas hangitud, maksab hankija ostjale trahvi käesoleva põhimääruse punktis 49 ettenähtud suuruses.

50. Kui hangitud kauba kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, samuti kui on hangitud mittekomplektset kaupa, maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 20 protsenti, juveeltoodete ja väärismetallist kellade osas aga 5 protsenti mittekohase kvaliteediga või mittekomplektse kauba maksumusest. Nimetatud trahv nõutakse sisse tootjalt, lepingus ettenähtud juhtudel aga hankijalt.

Kui kaup vastab standarditele, tehnilistele tingimustele, muule dokumentatsioonile või näidistele (etalonidele), kuid ei vasta lepingus ettenähtud kõrgendatud kvaliteedinõuetele, nähakse trahv sellise kauba hankimise eest ette lepingus.

Kui tootja (hankija) kõrvaldas ettenähtud tähtajaks defektid hangitud kaubas (komplekteeris selle täielikult), ei nõuta sisse käesolevas punktis ettenähtud trahve.

53. Standardite, tehniliste tingimuste või lepingu nõuetest hoolimata markeerimata või mittekohaselt markeeritud kauba või taarata või pakendita või mittekohases taaras või pakendis või markeerimata või mittekohaselt markeeritud taaras või pakendis kauba hankimise eest, samuti kauba hankimise eest pakkevahendeid või inventartaarat kasutamata juhtudel, kui hankija on kohustatud vastavalt kehtivatele eeskirjadele või lepingule kauba ära saatma neid vahendeid kasutades, maksab hankija ostjale trahvi 5 protsenti sellise kauba maksumusest.

54. Kui nõutakse sisse trahv kauba hankimise eest, mille kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, näidistele (etalonidele) või lepingutingimustele, siis trahvi mittekomplektsuse, markeeringu puudumise või mittekohase markeerimise ning mittekohases taaras või pakendis kauba hankimise eest sisse ei nõuta.

55. Sellise kauba ärasaatmise eest, mida riikliku vastuvõtu organ ei ole vastu võtnud või mis on ära saadetud hoolimata toodangu kvaliteedi järelevalvet ja kontrolli teostavate organite keelust, maksab tootja (hankija) nimetatud organite ettekirjutuse põhjal vastava eelarve tuludesse trahvi 50 protsenti selle kauba maksumusest.

56. Riiklikku tellimusse võetud kauba hankimise või väljakujunenud majandussidemete põhjal kauba hankimise lepingu sõlmimisest põhjendamatu kõrvalehoidumise eest maksab tootja (hankija) teisele poolele iga viivitatud päeva eest trahvi 100 rubla, kuid mitte üle 1000 rubla.

57. Maksenõude aktsepteerimisest (täielikult või osaliselt) põhjendamatu keeldumise eest, samuti kauba eest tasumisest kõrvalehoidumise eest muude arveldusvormide korral maksab ostja (maksja) hankijale trahvi 5 protsenti sellest summast, mille tasumisest ta keeldus või kõrvale hoidus.

Kui hangitud kauba eest ei tasuta õigeaegselt, maksab ostja (maksja) hankijale iga viivitatud päeva eest viivist 0,04 protsenti viivitatud makse summast. Kui ostjaks (maksjaks) on kolhoos, makstakse nimetatud viivist 0,03 protsenti.

58. Kauba eest arvlemisel hankija või ostja poolt alusetult saadud rahasummade kasutamise eest maksab süüdiolene pool teisele poolele kogu kasutamisaaja eest intressi 5 protsenti aastas.

Leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmisega seotud pretensioonide ja hagide osas protsente ei arvutata.

59. Taara, pakkevahendite, erikonteinerite või inventartaara tagastamisega (äraandmisega) viivitamise eest kuni 15 päeva maksab ostja (saaja) tootjale (hankijale), muule taarasaajaettevõttele või taarat koguvale organisatsioonile trahvi 150 protsenti tähtajaks tagastamata (äraandmata) jäänud taara, pakkevahendite, erikonteinerite või inventartaara maksumusest, viivitamise eest üle 15 päeva aga 300 protsenti (tasaarvestades varem makstud sanktsioonisummad).

Taara, pakkevahendite, erikonteinerite või inventartaara tagastamisega (äraandmisega) viivitamise eest trahvi maksmine ei vabasta kauba saajat nende tagastamise (äraandmise) kohustusest.

Pakkevahendite, erikonteinerite või inventartaara kaotamineku korral hüvitab saaja lisaks trahvi maksmisele saatjale ka nende maksumuse.

Saatja poolt saajale kuuluvate pakkevahendite ja erikonteinerite tema nõusolekuta mittesihapärase kasutamise eest maksab saatja saajale trahvi nende vahendite (konteinerite) kolmekordse maksumuse ulatuses.

60. Käesoleva põhimääruse punktides 52 ja 59 ettenähtud trahvi, samuti kaotsiläänud pakkevahendite, erikonteinerite ja inventartaara maksumuse (käesoleva põhimääruse punkt 59) võib sisse nõuda aktseptita korras 2 kuu jooksul pärast nõudeõiguse tekkimist.

Nimetatud vahendite, samuti käesoleva põhimääruse punktis 46 ettenähtud juhtudel liigselt makstud summade aktseptita mahakandmise võib vaidlustada hagi esitamisega kehtestatud korras.

Kui käesolevas punktis märgitud trahv ja liigselt makstud summa on sisse nõutud hankijalt, kes ei ole kauba tootja, on hankijal õigus 10 päeva jooksul pärast vastava maksenõude saamist tootjalt trahv ja liigselt makstud summa aktseptita korras sisse nõuda.

Käesolevas põhimääruses ettenähtud vahendite aktseptita mahakandmise korda ei kohaldata kooperatiivettevõtete suhtes.

61. Kontolt vahendite alusetult aktseptita mahakandmise eest maksab süüdiolene pool teisele poolele trahvi 10 protsenti aktseptita korras alusetult mahakantud summast.

62. Mõlema poole nõusolekul võib lepingus ette näha sanktsioonid kohustuste täitmatajätmise või mittekohase täitmise eest, mille eest seadusandlusega ei ole sanktsioone kehtestatud, samuti suurendada käesole-

vas põhimääruses kehtestatud sanktsioonimäärasid lepingutingimuste rikkumise eest.

63. Ostjate pretensioonid, mis tekivad importkauba hankelepingu-järgsete kohustuste täitmatajätmise või mittekohase täitmise tõttu, kui puudub Nõukogude hankijate süü, rahuldatakse nende summade piires, mida võib kehtestatud korras sisse nõuda välisfirmadelt, kui seadusandluses ei ole ette nähtud teisiti.

64. Käesolevas põhimääruses ettenähtud sanktsioonide arvutamisel, lähtutakse kauba jaehinnast, millest arvatakse maha kaubanduslik maha-hindlus. Lepingus võib ette näha sanktsioonide arvutamise muu korra kartuli-, puu- ja köögivilja ning arstimite hankimise kohustuste rikkumise eest. Sanktsioonide arvutamisel võib lähtuda keskmisest hinnast, mille kinnitavad põhihankijaks olev ministeerium ja keskasutus kooskõlastatult NSVL Kaubandusministeeriumiga. Kui nimetatud korras ei ole keskmisi hindu kinnitatud, võidakse need ette näha lepingus.

65. Leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmisest olenemata hüvitab lepingut rikkunud pool teisele poolele selle tagajärjel tekkinud kahju leppetrahviga (trahviga, viivisega) katmata osas.

Kauba puuduhanke või hankimisega viivitamise korral, samuti kui on hangitud mittekohase kvaliteediga või mittekomplektset kaupa, maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) kehtestatud leppetrahvi (trahvi) ja hüvitab lisaks sellele niisuguse hankega tekitatud kahju, tasaarvestamata leppetrahvi (trahvi).

Pooled võivad lepingus ette näha võimaluse hüvitada kahju kindlas summas, mis kuulub sissenõudmisele lepingukohustuste mittekohase täitmise korral.

66. Leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmine ja kohustuse mittekohase täitmisega tekitatud kahju hüvitamine ei vabasta pooli kohustuse täitmisest natuuras, välja arvatud seadusandlusega ettenähtud juhud.

Tõlge

Kinnitatud

NSV Liidu Ministrite Nõukogu

25. juuli 1988. a. määrusega nr. 888

Eksporti- ja impordioperatsioonide korral lepingusuhete reguleerimise põhitingimused

I. Üldsätted

1. Käesolevad põhitingimused reguleerivad ekspordiks kaupa hankivate* või importkauba tellijaks** olevate riiklike, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike ettevõtete ning välismajandusorganisatsioonide*** vahelisi lepingusuheteid.

Käesolevate põhitingimuste kehtivus laieneb ka suhetele, mis on seotud tootmisalaste teenuste (kaasa arvatud teenused tehnohoolduse ning projekteerimis-, montaaži-, hooldus-montaaži-, remondi- ja muude tööde tegemisel) ning teaduslik-tehnilise tegevuse tulemuste**** ekspordi ja impordiga.

Käesolevates põhitingimustes reguleerimata küsimustes juhinduvad pooled «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse» ja «Tarbekaubahangete põhimääruse» vastavatest kohaldatavatest normidest.

Nõukogude organisatsioonide poolt kauba hankimine välisriikides objektide rajamise ja ekspluateerimise ning muude tööde tegemise korral, samuti NSV Liidu territooriumil ettevõtete ja muude objektide ehitamine välismaa organisatsioonide osavõtul toimub NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kehtestatavas korras.

Käesolevate põhitingimuste kohaldamise erisused teaduslik-tehnilise tegevuse tulemuste ekspordimisel ja importimisel kehtestab NSVL Riiklik Teadus- ja Tehnikakomitee koos NSVL Välismajandussidemete Ministriumiga huvitatud ministriumide ja keskasutuste osavõtul.

Suhted ettevõtetega mõnd liiki kauba ekspordimisel ja tellijatega mõnd liiki kauba importimisel NSV Liidu ja välisriikide majandusliku ja tehnilise koostöö liinis vormistatakse NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kindlaksmääratavas korras.

* Selles ja järgnevas punktides mõistetakse ettevõtete all ettevõtteid, koondisi, organisatsioone ja asutusi.

** Edaspidi nimetatakse tellijateks.

*** Välismajandusorganisatsioonide all mõistetakse välismajanduskoondisi (olenemata ametkondlikust alluvusest), samuti ettevõtteid, koondisi ja organisatsioone, kes on saanud õiguse sooritada vahetult ekspordi- ja impordioperatsioone, kui nad astuvad lepingusuhetesse teiste ettevõtetega, kes hangivad kaupa ekspordiks, või importkauba tellijatega.

**** Edaspidi kasutatakse ühtset terminit «kaup».

2. Ettevõtte ja välismajandusorganisatsiooni suhted kauba ekspordimisel vormistatakse üldjuhul komisjonilepinguga, kui pooled ei lepi kokku hankelepingu kohaldamise suhtes.

Sellise kauba ekspordimisel, mille osas ei moodustata valuutafondi, vormistatakse poolte suhtes hankelepinguga, kui pooled ei lepi kokku komisjonilepingu kohaldamise suhtes.

Tellija ja välismajandusorganisatsiooni suhted kauba importimisel vormistatakse komisjonilepinguga.

3. Ettevõtted, kellele on antud õigus sooritada vahetult ekspordi- ja impordioperatsioone, võivad volitada välismajandusorganisatsiooni sõlmima nende nimel välismaiste ostjate ja hankijatega kontrakte kauba hankimiseks ja ostmiseks. Seejuures sõlmitakse ettevõtte (tellija) ja välismajandusorganisatsiooni vahel käsundusleping, makstes välismajandusorganisatsioonile tasu kehtestatud suuruses, kui aga seda ei ole kehtestatud, siis kokkulepitud suuruses.

Ettevõtted (tellijad) võivad välismajandusorganisatsioonidega sõlmida lepingu konsultatsioonilist ja informatsioonilist laadi teenuste osutamise, samuti välisturul kauba hankimise (ostmise) võimaluse läbivaatamise kohta.

4. Ettevõtete (tellijate) ja välismajandusorganisatsioonide lepingusuhete kehtestamisel arvestatakse neile antud kontrollarve ja lähtutakse riiklikest tellimustest (tsentraliseeritud valuutaassigneeringutest) ning majandusliku ja sotsiaalse arengu plaani muudest näitajatest, samuti võib neid kehtestada pädevate organite üksikotsuste alusel ja poolte algatusel.

5. Lepingus* tuleb kohustuslikus korras kindlaks määrata kauba nomenklatuur (sortiment), kogus ja kvaliteet, selle hankimise (tellijale ülevõtmise) tähtajad ning hind, kui see on lepingu sõlmimise ajaks teada. Kui need tingimused lepingus puuduvad, loetakse leping mittesõlmituks.

Komisjonilepingus märgitakse ära komisjonitasu suurus, hankelepingus aga välismajandusorganisatsiooni kasuks tehtavate eraldiste suurus, mis määratakse kindlaks kehtestatud korras.

Lepingus nähakse ettevõtte (tellija) nõudel ette kontrahthindade lubatav minimaaltase (maksimaaltase), samuti aga võib kokku leppida muude tingimuste suhtes, mida on vaja arvestada kontraktide sõlmimisel välismaiste ostjatega (hankijatega). Vajaduse korral võib lepingus ette näha, et välismajandusorganisatsioon selgitab välisturul eelnevalt välja kauba müügi (ostmise) tingimused, ning pärast seda kooskõlastavad pooled lepingutingimused lõplikult.

Lepingu sisu kindlaksmääramisel peavad pooled arvestama välisturu nõudmisi ja võimalusi, kohustusi NSV Liidu rahvusvaheliste lepingute, eriti välisriikidega kaubakäibe ja maksete kohta sõlmitud valitsustevaheliste kokkulepete ja protokollide ning majandusliku ja tehnilise koostöö kokkulepete põhjal, NSV Liidu ja vastava riigi vahel kehtivate hangete üldtingimuste ja muude kokkulepete normatiivseid ettekirjutusi.

* «Lepingu» all mõistetakse käesolevate põhitingimuste I ja II peatükis nii komisjonilepingut kui ka hankelepingut. Kui mõeldakse üht neist lepingutest, märgitakse selle nimetus.

6. Kontrahti sõlmimisel välismaise ostjaga (hankijaga) peab välismajandusorganisatsioon tegutsema ettevõtte (tellija) huvides. Ettevõtte (tellija) äranägemisel võtavad tema esindajad osa läbirääkimistest ja kontrahti ettevalmistamisest, samuti kauba valikust välismaalt saadud näidiste põhjal. Lepingus võib ette näha kontrahti projekti viseerimise ettevõtte (tellija) poolt.

Välismajandusorganisatsioon kaasab ettevõtte (tellija) esindajaid osa võtma läbirääkimistest kauba tehniliste näitajate ja muude tingimuste kooskõlastamisel, mille kindlaksmääramiseks on vaja eriteadmisi.

Kui läbirääkimistel välismaise ostjaga (hankijaga) selgub, et kontrahti ei ole võimalik sõlmida lepingus ettenähtud tingimustel, on välismajandusorganisatsioon kohustatud 10 päeva jooksul informeerima sellest ettevõtet (tellijat) ja teatama talle oma ettepaneku lepingu muutmise või lõpetamise kohta. Kui ettevõtte (tellija) ei teata kehtestatud tähtajaks oma arvamust, on välismajandusorganisatsioonil õigus keelduda lepingu täitmisest.

7. Kui välismaiselt ostjalt (hankijalt) saabub teade hankimise ettepaneku (tellimuse) vastuvõtmise kohta või kui temalt saadakse kontraht, on välismajandusorganisatsioon komisjonilepingu korral kohustatud saatma ettevõttele (tellijale) kontrahti ärakirja. Hankelepingu korral saadetakse kontrahti ära kiri või väljavõtte selle tingimustest ettevõttele tema nõudel.

8. Kui ettevõtte (tellija) avastab kontrahti mittevastavuse lepingutingimustele või mingid muud ebatäpsused, on ta 10 päeva jooksul pärast nimetatud dokumendi saamist kohustatud sellest kirjalikult teatama välismajandusorganisatsioonile, kes peab 10 päeva jooksul rakendama abinõusid mittevastavuse (ebatäpsuse) kõrvaldamiseks.

9. Pooled vabastatakse varalisest vastutusest (täielikult või osaliselt), kui kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine toimus vääramatu jõu või Nõukogude või välisriigi keeluabinõude tõttu, samuti neil juhtudel, kui vastavalt rahvusvahelistele lepingutele või kohaldatavatele rahvuslikele õigusnormidele välismaine ostja (hankija), kelle süü tõttu kahju tekkis, on vabastatud vastutusest või kannab piiratud vastutust.

10. Kauba ekspordimisel ja importimisel komisjonilepingu põhjal, kui välismajandusorganisatsiooni poolt kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine leidis aset välismaise ostja (hankija) poolt rikkumise toimepanemise tõttu, või muudel põhjustel, mis ei sõltu välismajandusorganisatsioonist, kannab nimetatud organisatsioon ettevõtte (tellija) ees varalist vastutust selles valuutas ja nende summade piires, mis on saadud välismaiselt ostjalt (hankijalt), laevaomanikult või teistelt organisatsioonidelt, sealhulges kindlustusorganisatsioonidelt. Kui välismajandusorganisatsiooni süü tõttu läks kaotsi võimalus saada vastavaid summasid, kannab ta vastutust selles valuutas ja nende summade piires, mida oleks võinud saada välismaiselt ostjalt (hankijalt), laevaomanikult või teistelt organisatsioonidelt, sealhulgas kindlustusorganisatsioonidelt.

11. Leppetrahvid (trahvid, viivised) ja kahju, mida välismajandusorganisatsioon maksis (hüvitas) välismaisele ostjale (hankijale) välisvaluutas, tasutakse ettevõtte (tellija) valuutafondist, kui kohustust rikuti tema süü läbi ja kui vastavalt seadusandlusele sellel ettevõttel (tellijal) moodustub valuutafond.

Kui kohustust rikutakse välismajandusorganisatsiooni süü läbi, tasutakse leppetrahv (trahv, viivis) ja kahju, mida tuleb maksta (hüvitada) välismaisele ostjale (hankijale) välisvaluutas, selle organisatsiooni valuutafondist.

Kui ettevõttel (tellijal) või välismajandusorganisatsioonil puuduvad valuutavahendid, eraldab ministeerium (keskasutus), kelle süsteemi ta kuulub, vastavatel juhtudel aga liiduvabariigi ministrite nõukogu talle vahendeid tsentraliseeritud valuutafondist.

Makstud leppetrahvi (trahvi, viivise) ja hüvitatud kahju summa rublaekvivalent kantakse selle lepingupoole majandustegevuse tulemustesse, kelle süü tõttu maksti vastavad summad välisvaluutas.

II. Poolte suhted kauba ekspordi korral

12. Ettevõtte tagab kauba ekspordiks hankimise esmajärjekorras. Samas korras hangitakse komplekteerivad tooted, toore ja materjal, mis on vajalik kauba ekspordiks hankimiseks.

13. Lepinguid võib sõlmida enne, kui ettevõtted ja välismajandusorganisatsioonid saavad kehtestatud näitajad. Seejuures sõlmitakse lepingud riiklikku tellimusse võetud masinatööstustoodangu osas 80 protsendi ulatuses, ülejäänud kauba osas aga 50 protsendi ulatuses sellisest toodangust, mis kuulub ekspordiks hankimisele planeeritavale eelneval aastal.

14. Kui riiklikku tellimusse võetud kaupa ei ole võimalik realiseerida välisriigis ja kui seoses sellega jäävad lepingud sõlmimata, informeerib välismajandusorganisatsioon sellest ettevõtet ja seda kaupa jaotavat (realiseerivat) organit tähtaegadel, mis tagavad nimetatud kauba fondide ümberjaotamise ja kauba realiseerimise siseturul.

15. Riiklikku tellimusse võetud kauba osas võib kindlaks määrata tsentraliseeritud hankijad. Tsentraliseeritud hankijad on juriidiliseks isikuks olevad isemajandavad organisatsioonid, kelle määravad kindlaks NSV Liidu vastavad ministeeriumid ja keskasutused või liiduvabariikide ministrite nõukogud.

16. Kui sõlmitakse leping riiklikku tellimusse võetud kauba kohta, saadab ettevõtte hiljemalt 20 päeva jooksul pärast temale vajalike näitajate teatavaks tegemist välismajandusorganisatsioonile allkirjutatud lepinguprojekti, lisades sellele dokumendid, mis on vajalikud kontrahti sõlmimiseks välismaiste ostjatega.

Pärast kontrahti sõlmimist välismaise ostjaga saadab välismajandusorganisatsioon ettevõttele teate kauba ärasaatmise vajadusest, märkides ära ärasaatmiseks vajalikud andmed.

17. Ühel hankeperioodil hankimata jäänud kaubakogus kuulub järelhankimisele järgmisel perioodil, olenemata lepingu kehtivusajast. Samasuguses korras toimub kauba ekspordiks hankimiseks vajalike komplekteerivate toodete, toorme ja materjalide puuduhanke järelhankimine.

Poolte kokkuleppel võib kehtestada hankimata jäänud kauba järelhankimise teistsuguse korra.

Kui välismaine ostja keeldub tähtajaks hankimata jäänud kaupa vastu võtmast, siis järelhankimist ei toimu.

18. Lepingus nähakse ette kauba kvaliteedinõuded, arvestades välismaise ostja nõudmisi.

Kui kontrahti sõlmimisel on välismajandusorganisatsioon kohustatud juhinduma NSV Liidu rahvusvaheliste lepingutega ettenähtud garantiiaegadest ja nende arvutamise korrast, kehtestatakse need lepingus.

Arvestades välismaise ostja nõudeid, võivad pooled lepingus kehtestada ekspluateerimise, kõlblikkuse või hoidmise pikemad garantiiajad ja nende arvutamise teistsuguse korra, kui on ette nähtud NSV Liidu standardites ja tehnilistes tingimustes.

Välismaale konsigneerimiseks (edasimüügiks saatmiseks) või demonstatsioonisaalidele hangitava kauba osas hakatakse kasutamise garantiiaega arvutama kauba välismaisele ostjale realiseerimise päevast.

Kui masinate, seadmete või aparaatide ekspluatatsiooni andmisega viivitamine toimub põhjusel, mis sõltub ettevõttest, pikendatakse garantiiaega, mida arvutatakse kauba üle NSV Liidu riigipiiri saatmise päevast, masinate, seadmete või aparaatide ekspluatatsiooni andmisega viivitatud aja võrra.

19. Ettevõtte kannab vastutust kauba kvaliteedi muutumise ja selle puudujäägi eest alates kauba üleandmise päevast, kui kauba kvaliteet muutus või puudujääk tekkis temast sõltuval põhjusel. Kui kauba kvaliteedi muutus või selle puudujääk tehti kindlaks välismaal, on ettevõtte poolt välismajandusorganisatsioonile kahju hüvitamise aluseks, vastavatel juhtudel aga ka temalt trahvi sissenõudmise aluseks dokumendid, mis on välismaal koostatud vastava Nõukogude organisatsiooni või välisriigi pädeva organisatsiooni esindaja osavõtul.

20. Ettevõtte on kohustatud tasuta parandama defektid sellises kaubas, millele on kehtestatud garantiiaeg, või selle ümber vahetama, kui ta ei tõesta, et defektid tekkisid välismajandusorganisatsiooni või välismaise ostja süü tõttu kauba mittekohase hoidmise või kasutamise tagajärjel, kusjuures rikuti tootja juhendeid.

Ettevõtte nõudel on välismajandusorganisatsioon kohustatud rakedama abinõusid defektidega toodete või nende osade tagastamiseks.

Kui garantiiaja jooksul tekkisid kaubas defektid välismajandusorganisatsiooni või välismaise ostja süü läbi kauba mittekohase hoidmise või kasutamise tagajärjel, kusjuures rikuti tootja juhendeid, kõrvaldab ettevõtte need või vahetab kauba ümber välismajandusorganisatsiooni kulul.

21. Kui välismajandusorganisatsioon või välismaine ostja kõrvaldab defektid hangitud kaubas oma vahenditega, on ettevõtte kohustatud välismajandusorganisatsiooni nõudel hüvitama tema kulutused (kaasa arvatud kulutused välisvaluutas), kui defektid kaubas olid tekkinud põhjustel, mille eest vastutab ettevõtte.

22. Tehniline ja kaubasaatedokumentatsioon koostatakse, vormistatakse ja saadetakse välja NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumi poolt kehtestatavas korras.

23. Lepingu täitmise tähtaegade osas loetakse ettevõtte kohustused täidetuks:

a) kauba ärasaatmise korral ettevõtte (veosesaatja) poolt — kauba transpordi- või sideorganile üleandmise päeval, mille määrab kuupäev vastaval veodokumendil või sideorgani dokumendil;

b) kauba välismajandusorganisatsiooni esindajale üleandmise korral — üleandmise päeval, mille määrab kuupäev vastuvõtu-üleandmisaktil või kauba vastuvõtmise kohta antud allkirja juures;

c) NSV Liidu sadamasse ärasaatmise korral ja ettevõtte poolt laevale laadimisel — kauba laevale laadimise päeval;

d) torujuhtmes transportimise korral — üleande-vastuvõtupunktis mõõteseadme läbimise päeval;

e) välismajandusorganisatsiooni poolt saatevalmis kauba ettevõttele vastutavale hoiule üleandmise korral — kauba vastutavale hoiule võtmise päeval.

Poolte nõusolekul võib lepingus ette näha kohustuse täitmise muu aja.

24. Komisjonilepingu korral loetakse kauba koguse ja kvaliteedi järgi üleandmise kohustus ettevõtte poolt täidetuks päeval, mil välismajandusorganisatsioon täidab kohustuse välismaise ostjaga sõlmitud kontrahti põhjal.

Poolte nõusolekul võib lepingus ette näha võetud kohustuste ettevõtte poolt koguse ja kvaliteedi järgi täitmise muu tähtaja.

Komisjonilepingu alusel realiseeritava kauba valdamise, kasutamise ja käsutamise õigus ja kauba juhusliku hävimise risk säilib ettevõttel kuni omandiõiguse ja juhusliku hävimise riski välismaisele ostjale ülemineku päevani.

25. Hankelepingu korral loetakse kaup ettevõtte poolt üleantuks ning välismajandusorganisatsiooni poolt koguse ja kvaliteedi järgi vastuvõetuks koos kauba valdamise, kasutamise ja käsutamise õiguse ning kauba juhusliku hävimise riski vastava üleminekuga ühelt poolt teisele:

a) kauba rahvusvahelise veoseveo otseühenduse raudtee veokirjaga ärasaatmisel ja riigisisese raudtee veokirjaga piirijaama ärasaatmisel — välisriigi raudtee poolt Nõukogude raudteelt kauba vastuvõtmise päevast;

b) kauba ärasaatmisel NSV Liidu sadamasse ilma seda ettevõtte poolt laevale laadimata — sadama poolt transpordiorganitelt kauba vastuvõtmise päevast;

c) kauba ärasaatmisel NSV Liidu sadamasse koos ettevõtte poolt kauba laevale laadimisega — laeva poolt kauba vastuvõtmise päevast;

d) posti teel ärasaatmise korral — postiametkonna poolt kauba vastuvõtmise päevast;

e) ärasaatmisel õhustranspordiga vahetult välismaise ostja aadressil — õhustranspordiorganisatsiooni poolt kauba vastuvõtmise päevast;

f) autotranspordivahendiga ärasaatmise korral — kauba üle NSV Liidu riigipiiri saatmise päevast;

g) kauba ärasaatmise korral välismajandusorganisatsiooni lattu — kauba välismajandusorganisatsiooni laos vastuvõtmise päevast;

h) kauba ärasaatmisel raudtee-praami otseühenduse veokirjaga — kaubavaguni praamile (parvlaeva ülesõidusillale) täieliku pealesõidu hetkest;

i) torujuhtmes transportimise korral — lepingus märgitud üleandevastuvõtupunktis mõõteseadme läbimise hetkest;

j) laevade üleandmise korral — lepingus märgitud kohas vastuvõtuüleandmisakti allakirjutamise päevast.

Poolte nõusolekul võib lepingus kindlaks määrata kohustuse täitmise muu aja kauba üleandmisel koguse ja kvaliteedi järgi, samuti kauba üleandmise punkti, transportimisviisi ja -tingimused.

26. Kui pärast lepingu sõlmimist on võimatu realiseerida kaupa välismaisele ostjale, realiseeritakse see siseturul kooskõlas seadusandlusega.

Kiiresti riknev tarbekaup, mis on seisma jäänud üleandmispunkti, antakse realiseerimiseks üle vastava liiduvabariigi kaubandusministeeriumi või tarbijate kooperasiiooni organisatsioonidele.

27. Välismajandusorganisatsiooni nõudmisel võtab ettevõtte vastutavale hoiule hankevalmis kauba, kui hanketähtaeg on kätte jõudnud ja kaupa ei ole võimalik hankida ettevõttest sõltumatutel põhjustel, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti. Kauba ja selle hoiukulude eest tasumise ulatus ja kord määratakse kindlaks poolte kokkuleppel.

28. Ettevõtte saadab kauba raudteed mööda ära vastavalt kehtestatud saatmismormidele. Kui välismaine ostja ostab kaupa nimetatud normist väiksemas koguses, saadetakse see ära, maksmata trahvi veeremi vaeglaidimise eest.

Kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti, teatab ettevõtte hiljemalt kauba ärasaatmispäevale järgneval päeval välismajandusorganisatsioonile ärasaatmise kuupäeva, kauba nimetuse ja koguse, lepingu numbri ja sihtpunkti.

29. Hiljemalt 2 tööpäeva jooksul pärast kauba ekspordiks ärasaatmist saadab ettevõtte välismajandusorganisatsioonile arved — maksenõuded ja muud lepinguga ettenähtud dokumendid.

30. Komisjonilepingu järgi kauba hankimisega viivitamise või puuduhanke eest maksab ettevõtte leppetrahvi 8 protsenti tähtajaks hankimata jäänud kauba maksumusest nomenklatuuri (sortimendi) üksikute nimetuste järgi.

31. Kui ettevõtte maksis leppetrahvi (trahvi, viivist) või hüvitas kahju välisvaluutas selle ettevõtte süü läbi, kes hankis komplekteerivaid tooteid, tooret või materjali, on viimane kohustatud hüvitama ekspordiks kaupa hankivale ettevõttele vastavad summad temal olevatest valuutavahenditest.

III. Poolte suhted kauba impordi korral

32. Tsentraliseeritud valuutaassigneeringutega soetatavale kaubale võib kindlaks määrata tsentraliseeritud tellijad. Tsentraliseeritud tellijad on juriidiliseks isikuks olevad isemajandavad organisatsioonid, kelle määravad kindlaks NSV Liidu vastavad ministeeriumid ja keskasutused või liiduvabariikide ministrite nõukogud.

Nende organisatsioonide suhted välismajandusorganisatsioonidega vormistatakse käesolevates põhitingimustes ettenähtud korras, suhted nende ettevõtetega, kellele see kaup on ette nähtud, aga vastavalt hangete kohta käivale seadusandlusele.

Ettevõtete, koondiste ja organisatsioonide valuutafondide vahenditega ning neile antud valuutakrediidiga soetatava kauba tellijateks on needsamad ettevõtted, koondised ja organisatsioonid.

33. Kui leping sõlmitakse tsentraliseeritud valuutaassigneeringutega soetatava kauba kohta, saadab tellija hiljemalt 20 päeva jooksul, ettevõtete (objektide) komplektseadmete, unikaalsete seadmete, raudteeveeremi ja laevade tellimise korral aga hiljemalt 40 päeva jooksul pärast nimetatud assigneeringute saamist välismajandusorganisatsioonile allakirjutatud lepinguprojekti, lisades sellele dokumendid, mis on vajalikud kontrahti sõlmimiseks välismaise hankijaga.

34. Ostetavad seadmed peavad vastama NSV Liidus kehtivate keskonnakaitse-, töökaitse- ja ohutustehnikaalaste normatiivaktide nõuetele. Tellija peab välismajandusorganisatsiooni informeerima neist nõuetest, et need võetaks kontrahti. Vajaduse korral tuleb kõrvalekaldumised kehtestatud nõuetest kooskõlastada enne lepingu sõlmimist vastavate organitega, kes teostavad järelevalvet nimetatud nõuete järgimise üle.

35. Kui välismaalt tellitakse seadmeid või masinaid, mida tuleb seadistada ja katsetada tellija antud tooret või toorikuid kasutades, on viimane kohustatud saatma välismaale tooret või toorikuid välismajandusorganisatsiooni tellimuse põhjal lepingus ettenähtud koguses ja tähtajal.

36. Välismajandusorganisatsioon on kohustatud tagama tellijale vajaliku tehnilise dokumentatsiooni väljasaatmise komplektseadmete ja monteerimist vajavate seadmete kohta hiljemalt 2 kuud enne selle saabumist sihtkohta NSV Liidus, kui lepingus ei ole märgitud teistsugust tähtaega.

Komplektseadmete ostu korral tagab välismajandusorganisatsioon tellija nõudel varuosade ostmise, mis on vajalikud nimetatud seadmete häireteta ekspluateerimiseks teatud aja jooksul, samuti eriseadiste ja tööriistade ostmise tehnoloogiaseadmete monteerimiseks ning tööjooniste ostmise varuosade valmistamiseks Nõukogude ettevõtetes.

37. Välismajandusorganisatsiooni kohustused tellija ees tähtaegade osas loetakse täidetuks:

a) kauba välismaalt ärasaatmisel meritsi või jõge mööda — raudteejaama (sadama, maabumissilla) kalendertempli kuupäevast veokirjal (konossementil), mis tõendab kauba laadimist vagunisse (laevale) Nõukogude saabumissadamas (välja arvatud käesoleva punkti alapunktis «b» ettenähtud juhtumid);

b) kauba välismaalt ärasaatmisel meritsi või jõge mööda, kui tellija jaotuskavas on ette nähtud kauba saatmine tema aadressil või veosesaaja aadressil, märkides saabumissadama sihtpunktina, — kaubaga laeva Nõukogude saabumissadamasse jõudmise kuupäevast;

c) kauba välismaalt ärasaatmisel rahvusvahelise raudteeotseühenduse või raudtee-praami otseühendusega välismajandusorganisatsiooni aadressil, kusjuures sissesõidupiiirijaamas või sadamaeelses jaamas vormistatakse uus siseühenduse raudtee veokiri — kalendertempli kuupäevast sellel veokirjal, mis tõendab kauba veoks vastuvõtmist Nõukogude raudtee poolt;

d) kauba välismaalt ärasaatmisel rahvusvahelise raudteeotseühenduse või raudtee-praami otseühendusega juhul, kui tellija jaotuskavas on ette nähtud kauba saatmine tema aadressil või veosesaaja aadressil, — Nõukogude raudtee poolt kauba välismaa raudteelt või praamikompleksilt vastuvõtmise kuupäevast;

e) kauba välismaalt ärasaatmisel õhutranspordiga — kauba Nõukogude saabumislennujaama jõudmise kuupäevast;

f) kauba välismaalt ärasaatmisel postisaadetisena — postiametkonna poolt postisaadetise saamispunktis vastuvõtmise kuupäevast;

g) tellija või tema poolt märgitud veosesaaja poolt kauba välismajandusorganisatsioonilt või välismaiselt hankijalt NSV Liidu territooriumil või välismaal vastuvõtu-üleandmisdokumentide põhjal vastuvõtmisel — nimetatud vastuvõtu-üleandmisdokumentidele allakirjutamise kuupäevast;

h) kauba välismaalt ärasaatmisel autotranspordivahendiga, kui tellija jaotuskavas on ette nähtud kauba saatmine tema aadressil või veosesaaja aadressil, — kaubaga auto üle NSV Liidu riigipiiri jõudmise kuupäevast, kauba välismaalt välismajandusorganisatsiooni aadressil ärasaatmisel autotranspordivahendiga aga ümberlaadimispunktis Nõukogude raudtee või muu transpordiliigi poolt kauba vedamiseks vastuvõtmise kuupäevast.

Poolte nõusolekul võib lepingus ette näha kohustuse täitmise muu aja.

38. Kui välismaine hankija rikub kauba hankimise tähtaegu, arvestatakse sellisest kaubast keeldumise võimaluse lahendamisel välismaise hankijaga sõlmitud kontrahti tingimusi ja NSV Liidu rahvusvahelisi lepinguid.

39. Kauba koguse ja kvaliteedi järgi vastuvõtmise ning reklamatsiooniaktide koostamise ja saatmise korra ja tähtajad kehtestab NSV Liidu Riiklik Arbitraaž kooskõlastatult NSVL Varustuskomitee, NSVL Välismajandussidemete Ministeeriumi ja NSVL Kaubandusministeeriumiga.

40. Välismaisele hankijale, välismaisele laevaomanikule ja kindlusorganisatsioonile esitab välismajandusorganisatsioon pretensiooni tellija nõudel, vastavate aluste olemasolul aga tellija nõudest sõltumata.

41. Üksikjuhtudel võib tellija kooskõlastatult vastava välismajandusorganisatsiooniga anda tsentraliseeritud maksja funktsioonid üle teisele organisatsioonile, kes ei ole tellija.

42. Kui välismajandusorganisatsioon võtab endale tellijaga sõlmitud lepingu põhjal kohustuse tagada välismaise hankija poolt teatud kohustuste nõuetekohane täitmine (del credere), kannab ta vahetult varalist vastutust tellija ees selles ulatuses, milles oleks pidanud sellist vastutust kandma välismaine hankija.

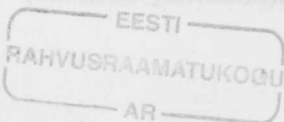
43. Tellijale kauba mitteõigeaegse üleandmise eest välismajandusorganisatsiooni süü läbi maksab viimane leppetrahvi 8 protsenti tähtjaks üleandmata jäänud kauba maksumusest nomenklatuuri (sortimendi) üksikute nimetuste järgi.

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.

Trükkida antud 27. 02. 1989. Trükipoognaid 3. Arvestuspoognaid 3,6. Tellimuse nr. 269.

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

Roomatupalat

89-523a

14.03.89.

